

A kultura — kötelez!

Azok a nagyszabású előkészületek, amelyeket a kormány az új népszámlálás érdekében végez, mindenképpen komoly figyelmet érdemelnek. Nem lehet senki számára közömbös, hogy az állam keretein belül, az állam polgárságának heterogén tömbjeiben milyen módon jutnak kifejeződésre az egyén jogai, a legprimitívebb emberi jogok, amelyek egyformán illetnek meg mindenkit ebben az országban is. Am nem elégséges az elv teoretikus leszögezése ahhoz, hogy ezzel máris napirendre térjünk a készülő országos esemény jelentősége felett. Nem elégséges, ha valamennyien meg egyezünk abban, hogy ragaszkodnunk kell az egyenlő elbánás elvéhez akkor, amikor a kormány hivatalos közegei belajstromozzák mindazt belőlünk, amire üres kérdő-rubrikát készítettek elő a népszámlálás statisztikai lapjaira. Az egyéni öntudat parancsszava egyformán kötelez mindnyájunkat, nemzetiségi és felekezeti különbségek tekintetbevétele nélkül arra, hogy a népszámlálás alkalmával a legbensőbb meggyőződésünk alapján, a százszázalékos igazságnak megfelelő módon szerezzünk érvényt egyéni jogainknak az állam szervezetében, az állam polgárainak elfogulatlan számbavételénél. És kötelez arra, hogy ezeknek az egyéni jogoknak akkor is megfelelő módon szerezzünk érvényt, ha arra nem is nyílik kellő lehetőség, ha annak maradék-nélküli befogadására nem is készülték el a megfelelő kérdés-rovatok.

Vannak már tapasztalataink a múltból, melyek elővigyázatra intenek. Vannak már tanulságaink, amelyek kioktattak rá, mit jelenthet egy-egy kérdő-rovat csapdája, egy-egy statisztikai mű-szó értelmi és értelmezhetőség elasztikussága. De nem akarjuk sem a hirdeti „origina ethnica”, sem a név-vegyelemzés kísérteteit felidézni megérdemelt sírgödreikből, amelyekbe a félország közvéleményének ítélete temette a nemzeti elfogultság e szomorú találmányait. A mi meggyőződésünk ma sem változott, a legutóbbi népszámlálás óta: aki magyar, az magyarnak fogja vallani magát akkor is, ha a „népi eredet”, a „felekezeti ellentmondás”, a „faji leszármazás” kacskaringósan nyakatekert kérdéseit szögezi mellé nek újra a hivatalos nyomtatvány. És ennek a legfőbb hitvallomásnak nem lehet az sem a váratlan akadály, hogy a beharangozott ígéretek ellenére, ezuttal is csak az ország hivatalos nyelvén készültek el a statisztikai lapok.

Am nem melhetünk tovább szó nélkül a kisebbségi nyelvek újabb mellőzésének ténye mellett. Nem nyugtathat meg bennünket az a tény sem az egyéni jogainkhoz való százszázalékos és maradéktalan ragaszkodásunkban, hogy a kérdő-lapok hátán létezik másnyelvű magyarázat is. Miért a hátán? Miért szorítunk újra hátra, amikor a köz-kötelességek vizsgálására mindig mi kerülünk elsősorban is sorra...? Nemzetiségi, faji, felekezeti és nyelvi különbségek nélkül...?

Az újabb csalódás újra óvatosságra inti Erdély magyarságát. Azokat a tömegeket, amelyeknek másfél milliót meghaladó lélekszámu egyéneit a magyar kultura lelki és a kisebbségi sors-szociális, politikai és gazdasági közössége kapcsolja egységes nagy családdá össze. Minden leszármazási és felekezeti különbség nélkül. A magyar kultura nagy közössége éppúgy, magába zárja a zsidó vallásu, magyar nemzetiségű polgárait az országnak, mint ahogy nem ismer különbséget a református, a katolikus, vagy az evangélikus kisebbségi magyar tömegek között. Magyarok vagyunk, mert magyarul beszélünk, mert ma-

Bratianu György: „Romániában nincs jogbiztonság, azért nem tud külföldi kölcsönt szerezni”

Az ifjabb Bratianu és Iorga érdekes felszólalásai a kamarában — „A kisebbségi probléma nem is létezne, ha mindkét fél ismerné kötelezettségét,” mondja Bratianu György — „Jól tenné a diákság, ha nem engedné magát félrevezettetni,” mondja Iorga professzor — Régi talpifapanama a szenátus előtt

Bucurestiből jelentik: Nagy feltűnést keltett a kamara mai ülésén Rosculeț liberális képviselő bejelentése, amely szerint egy aktív miniszter a Constantában levő ipari vállalatánál 500 munkást valósággal éhbérért foglalkoztat. Kérdést intéz a kormányhoz, összeférhetőnek tartja-e a programjával?

A napirend előtt történt bejelentés után a napirenden a felirati javaslat fölötti vita szerepelt, amelyhez Bratianu György, a liberális disszidensek vezére szólalt föl. Konstatálta, hogy az ország helyzete az utóbbi három évben rendkívül súlyos, nem csoda tehát, hogy nem tud külföldi kölcsönre szert tenni.

Mint követendő példát, említi Magyarországot, amely sokkal előnyösebb és gyorsabb kölcsönt tudott mindig szerezni, mint Románia. Az ok megállapításául csakis azt a külföldi indokolást kell elfogadni, hogy: Romániában nincs jogbiztonság.

Majd az autonóm intézményekkel foglalkozik, amelyek állandóan deficittel dolgoznak, mert a jelentkező hasznot fölösleges tantiémekbe ölik. Fontos volna, — jelenti ki — hogy az álláshalmozásról készülő törvényben megállapítsanak az autonóm intézményeknél a legkisebb és a legmagasabb fizetéseket. Azután a kisebbségi politikáról beszélt és többek között a következőket mondotta:

Egy talpfa-szállítás emléke a szenátusban, amely 180 milliót kárt okozott az államnak

A szenátusban Bratu elnök megemlékezik a szenátusban 10 év előtt elkövetett merényletről. Utána Gradisteanu liberális szenátor emelkedik szólásra és egy talpfa-szállítást tesz szóvá, amely 180 milliót kárt okozott az államnak. Szavait így fejezi be:

— Erről a talpfa-szállításról egyébként többet beszélhetne Alevra tábornok ur...

Alevra tábornok, volt közlekedésügyi miniszter történetesen jelen volt az ülésen és minőjárt válaszra jelentkezett:

— Ha említették nevemet, kötelességemnek tartom a valódi tényállást az ügy kapcsán elmondani. Amikor közlekedésügyi miniszter lettem, a CFR talpfa-szállítási árlejítést írt ki. Erre két erdélyi vállalkozó, Mircea főmérnök közbenjárásával arra kért engem, hogy adjam

gyarul gondolkozunk és magyar munkánk nyomán fizetjük az adókat is. És a magyar anyanyelv szentséges kapcsa minden név-vegyelemzési, meg nyelvi zsonglörködéseken felül kötelez mindenkit becsületes hitvallomásra: igenis, magyar vagyok, a romániai dolgozó magyar kisebbség családtagjának tekintem magam! A hitvallásomért pedig csak az Istennek tartozom felelősséggel.

Csehszlovákia magyar kisebbségi tömegei ugyancsak népszámlálás előtt állanak. És válásra, felekezetre, társadalmi osztályra való tekintet nélkül szervezik meg társadalmi akciójukat a magyar tömegek felvilágosítására,

— Nem is létezne ez a probléma, ha a kisebbségi és a többségi fél egyaránt ismerné kötelezettségeit.

Bratianu után Iorga szólalt föl:

— Egy fiatal után jövök én, az öreg a magam tapasztalataival, — kezdi — majd ő is megállapítja, hogy az ország helyzete a lehető legsúlyosabb, bár nem kell a nehéz viszonyokat eltulozni. Tiltakozik a riasztó hírek ellen, amelyek oktalan riadalmat keltenek a külföldön. Melegen emlékezik meg a türelmes román parasztságról, amely sok viszontagságot elviselt már és éppen itt lenne az ideje, hogy enyhítsék kamatterheit és csökkentsék adóterheit. Kritizálja a Banca Natională, amelyet nem tart elég elevennek fontos kötelessége teljesítésére. Ezután rátért a diákkérdésre és megjegyezte, hogy kívánatos volna, ha a diákság az ipari pályák iránt érdeklődne, úgy, amint az amerikai diáklifjak teszik. Ott csaknem minden iparosnak egyetemi végzettsége van — jelenti ki — s szavait így folytatja:

— Jól tenné a diákság, ha nem engedné félrevezettetni magát szélsőséges politikuskok részéről.

Végül a parlamenterek kötelességéről tesz említést, akiket azért küldött a Házba a nemzet, hogy dolgozzanak és támogassák a királyt munkájában.

minden formalitás mellőzésével nekik a szállítási koncessziót. Én viszont kijentettem, hogy csakis a törvényes eszközök igénybevételével intézhetem el a talpfa-szállítás ügyét s meg is történt az árlejítés, amikor is regáti és bukovinai cégek nyerték el a szállítási koncessziót, mert az erdélyiek sokkal drágább ajánlatot nyújtottak be és különben is nem rendelkeztek a megfelelő talpfaanyag felett. Közvetlenül távozásom után megsemmisítették ezt az árlejítést s a talpfa-szállítást mégis csak az erdélyiek kapták meg.

Ennyit tudok az ügyről.

Alevra után a kormány részéről Costăchescu szólalt föl, aki bejelentette, hogy a kormánynak nincs takargatni valója a talpfa-szállítás dolgában és a legközelebbi ülésen maga a közlekedésügyi miniszter adja meg a szükséges felvilágosításokat.

a magyar lelkek öntudatos tömörítésére. Ezen az uton kell elindulnunk nekünk is, Erdély magyarjainak. Fel kell készülnünk kulturánk egységes közösségének jegyében arra, hogy az államnak minden — magát magyarnak valló — polgára, maradéktalanul érvényt szerezhessen legszentebb emberi jogának. A közösség kötelessége ez a családtaggal szemben. A magyar nyelv nagy kulturegységébe tartozó román állampolgárok kötelessége pedig csak egy lehet: hogy bármilyen körülmények között is becsülettel vállalja a sorsot, amely a jelenre s a múltira közös jövőnk javára kötelez őszinte yallomással. — Magyar vagyok.

Briand magyarázatot kért gróf Bethlen István berlini útja miatt

A párisi magyar követ a francia külügyminiszternél — Bethlen Bécsbe utazik

Párisból jelentik: Briand külügyminiszter tegnap délután kihallgatáson fogadta Villányi Frigyes báró párisi magyar követet, aki több óra hosszat tanácskozott a Quai D'Orsay fejével. A Petit Parisien értesülése szerint a tegnapi kihallgatás Bethlen miniszterelnök berlini útjával állott kapcsolatban. Briand főként azokra a világsajtóban elterjedt hírekre kért magyarázatot Villányitól, amelyek szerint Bethlen kijelentette Berlinben, hogy Magyarország első helyen áll azok között az államok között, amelyek a revízióért küzdenek. A Petit Parisien értesülése szerint Villányi báró utalt Bethlennek a magyar parlament külügyi bizottságában tett kijelentéseire, amelyek szerint sem Németországnak, sem pedig Magyarországnak egy-

általán nem áll érdekében egy ugynevezett revízionista blokk megteremtése.

A párisi magyar követség a francia lapok szerkesztőseinek hivatalos közleményt juttatott el, amelyben óva inti a lapokat attól, hogy hitelt adjanak azoknak a híreknek, amelyek szerint Bethlen István gróf legutóbbi utazásai egy revízionista blokk megalakításával állnának összefüggésben. Magyarországnak semmiféle érdeke nem fűződik egy ilyen blokk megalakításához és épen ezért az erről felbukkanó híreket a legnagyobb határozottsággal kénytelen megcáfolni.

Bécsből jelentik: Beavatott politikai körök úgy tudják, hogy Bethlen még karácsony előtt az osztrák fővárosba érkezik, ahol az új kormányal folytat beható tárgyalásokat.

Gyilkolt, mert beleavatkoztak családi ügyeibe

Egy bűnpör érdekes tárgyalása az aradi törvényszéken — Meggyilkoltak egy napszámot az aradi várlidnál — A vádlott védő nélkül jelent meg a bíróság előtt — Dr. Dante Gherman vállalta a védelmet

Különös gyilkossági ügyet tárgyalt ma az aradi törvényszék első szekcióján. Vádlottja egy Belcea Mihály nevű aradi napszámos volt, aki büntetését egészen furcsa körülmények között követte el. Még ez év tavaszán történt, hogy Belcea Mihály vadházastársával a vári hid közelében a Marosparton ült és szalonnázott. Az asszony szintén kért az ennivalóból, azonban Belcea nem volt hajlandó adni. Összeveszttek és a veszekedés hevében a napszámos elérte az asszonyt.

Ebben az időben a közelben sétált Grozescu Miklós napszámos, aki ismerte mindkettőjüket. Amikor azt látta, hogy a férfi veri az asszonyt, odament és rászólt:

— Mihály bácsi, nem szégyenli magát? Szabad így banni egy asszonnal?

Belcea kikérte magának a családi ügyeibe

való beavatkozást és az efelett felékeztet vité során zsebkésével, amellyel pár perccel azelőtt még békésen szelte a szalonnát, hasbaszurta Grozescut, aki eszméletlenül terült el a földön. A gyilkos napszámos ezután megszökött és csak néhány nap múlva fogta el a rendőrség az asszony vallomására. Időközben Grozescu meghalt az aradi kórházban.

A mai tárgyaláson Belcea kijelentette, hogy Grozescu támadta meg őt és védekezése során véletlenül szurta meg. Nem volt szándékában megölni. Amikor sor került volna a vádbeszéd elmondására, megállapítást nyert, hogy a napszámosnak nincsen védőügyvédje. Ekkor a hallgatóság sorából felállott dr. Dante Gherman aradi ügyvéd, aki egy másik tárgyalásra várakozott és a következőket jelentette be:

Nehezen találta meg a sirok tömkelegében az anyját. Apró, süppedt domb, fekete bádognábla. Apró, törékeny alakja alatta fekszik. Kezei összevannak kulcsolva a mellén. Örökre abbahagyta a mosást.

Lehajolt, füdfellen fejjel állt a sír mellett. A szája szélén keserű ránc húzódott. — Harminckét esztendő. Ötéves volt, mikor az apja Amerikába kiment. Huszénhét éve nem hallott róla senki. És most, most az apja helyett hazaérkezett a pénze. Sok jó pénz. Huszonhét évig gyűjtötte az apja. Washington és Lincoln arcképe van a pénzen, de most már hiába. Az anyja abbahagyta már a mosást, a mosóteknő kiszáradt, szétrepedezett és a szemébe került. Késő már a pénz. Itt fekszik az anyja. Szép, feketemárvány sarkövet fog állítani neki.

Ökölboszoritotta kezét és most nagyon gyűlölte az apját. Leült a sír mellett egy padra és kiégett, merev szemmel gondolkodott.

— Az anyja fiatalasszony, fehér karia és szomorú, fekete szeme van. A sír süppedt és elhanyagolt, pedig csak két éves. A mellette lévő sírdombon nagy, fekete, fényes márványkő, aranybetűin kőszá, téli napsugár táncol. Gyászruhás, fiatal nő imádkozik a fekete kő előtt, lesütött szemmel. Kis, fekete kalap alól szőke hajjárt buggyan elő. Befejezte az imát és szemesarkából lopva órá néz. Ismeri ezt a pillantást.

Sírkő. Fényes, fekete márvány. Nő puderozza magát benne.

Mégsem vesz sarkövet az anyjának. Kőszá, téli napsugár fekete kövön táncol. Minek a sírkő? Halott, az emlékezésben él.

Fanyarul lebiggyesztette száját és lassu, gondolkodó léptekkel kibotorkált a temetőből. A kapu előtt kihuzta magát és megtapogatta tárcáját. Washington és Lincoln arcképe. Jó pénz, sok pénz. Mindennek vége, most újra kell kezdeni mindent.

Az egyik üzletben gallérokat vásárolt, egy kész ruhát is vett és átöltözött

— Az ügyvédi lelkismeretem nem engedi meg, hogy ezt az embert védő nélkül hagyjam. Átvesszem a védelmét és kérem a bíróságot, halassa el a tárgyalást, hogy kontaktusba kerülhessek védeuccemmel, az ügy megismerése céljából.

A bíróság rövid tanácskozás után elfogadta az ügyvéd bejelentését és december 17-ikére halasztotta a tárgyalás folytatását.

Küldöttség az aradi prefekturán a kisperegíjegyző elbocsátása érdekében

Az Aradi Közlöny annak idején megírta, hogy Kispereg község jegyzőjét, Cismasiu Emilt a bucuresti-i fegyelmi bíróság különféle szabálytalanságok miatt elmozdította állásából. Ma délelőtt Szabó I. Sándor megválasztott községi bíró vezetésével népes küldöttség kereste fel Marsieu dr. prefektust és előadták, hogy a jegyzőt már hetekkel ezelőtt elmozdították állásából, azonban még mindig hivatalában van. A küldöttség kérte a prefektust, hogy Cismasiut haladéktalanul mozdítsák el helyéről. A prefektus ígéretet tett, hogy amint a kerületi kormányzó jóváhagyása lejön ebben az ügyben, úgy rögtön intézkedni fog. A küldöttség az ügy gyorsítása végett Temesvárra utazott, ahol személyesen fognak interveniálni Bocu Sever kormányzónál.

Betörés a Pankotai Uradalom raktárába

Az Újvilág I. óra tájban, a pankotai Újvilág ór inspekciós útján figyelmes lett, hogy az uradalom raktárának ablakán egy ember akar kimmászni. Minthogy a raktárban több értékes gazdasági holmi volt, fellármázta a környéket, csendőrt hoztak s sikerült nagy hajsza után a háztetőn, a betörőt megtalálni. Átdadták a csendőrségnek Szalai Sándor pankotai munkanélküli fiatalember volt az illető. Az eljárást megindították ellene.

Halászlé

Írta: SÁNDOR KÁLMÁN

Lihegve ment föl a lépcsőn. Peckesen kihuzta magát, aztán a harmadik emeleten becsöngetett. Tíz percig várakozott a bőrfoteles várószobában és némi göggel nézegette a drága butorokat. A saját szegénységének leverő utóíze fanyarul süppedt még mindig a nyelve alatt.

Akkor öntudatosan, kemény, egyenes léptekkel bement a közjegyzőhöz és háromezer dollár előleget vett fel az örökségére.

Az uccán megtapogatta tárcáját és nagyot sóhajtott.

— Szép pénz — motyogta maga elé ébredező, valószínűtlen örömben. — Jó pénz — simogatta meg balfelől a kabátját — sok pénz — gondolta és a hideg végigfutott a hátán — harminckét év, most kezdődik az élet.

Harminckét éves volt és kábult, lelkendező, forró fejjel tántorogva sietett a köruton.

A mentőkocsi hangos túlköléssel rohant a köruton.

— Valakit visznek, Valami öngyilkost. Szublimátot ivott, vagy csorba borotvájával riszáka el az erét a csuklóján. Mindennek vége. Borus az idő. A szíve fölött háromezer dollár. És van még sokkal több. Rázta a hideg — most, most kezdődik újra minden.

A bankban beváltott kétszázat, a pénzt zsebregyűrte, aztán autóra ült. — A temetőbe — mondtotta reprezentáló kézmozdulattal a sofőrnek.

— Anyám — gondolta az autóban ellágyulva — anyám, most ebucszunk. Az élet kezdődik. — Az anyja sovány, törékeny alakját látta maga előtt. A mosóteknő mellett áll hajlottan. Kezei vörösek a lugtól. Szeme könnyezik az erős gőzben. A konyhát sűrű gőzfelhő burkolja, a butorok eresztékeibe beleszi magát a nedvesség. Ő hatodik gimnázista, a bádognetejű asztal fölé hajlik és Vergiliust magolja. Az anyjának szomorú, fekete szeme van és sokat köhög.

— Ebédelni kell — gondolta. Lassan gyulladt benne a láz. Új élet.

Új ruhája van. Ez a vendéglő jó lesz. Mindenkül az új ruháját nézi. Megigazítja nyakkendőjét. Hm. Az asztalon fehér terítő. A sőtartó fémkupakja csillog. Nézzük az étlapot.

Halászlé. Nagyot nyújtózott. Kezdiük az új életet halászlével. Nizzában ráját fog enni fekete vajban. Nagyszerű husokat. Vörösbort fog hozzá inni. A Promenade des Anglaise-en zene szól a pavilonokban. Golfruha is kell. Buta hal, horogra akadt, vörös paprikáslében fekszik, kidülledt, életelen a szeme. Buta hal, moló voltál, bekaptad a horgot. Vörös lé az élet. Kezdiük halászlével az életet. Biarritzban kékessárga a tenger. Szmoking feltétlenül kell. Brazília pampáin lovaglócsizmát fog viselni. Hurrá, kezdődik az élet

Óvatosan krárog egyet.

Einye, mi az. Ez az ostoba szálka a torkán keresztbeállt. Krárogni kezd, rémült arccal. Maid elmulik. Egy falat kenyéret rája. A Promenade des Anglaise-en zene szól. Golfruha is kell.

— A fene egye meg ezt a szálkát. Egy kis bor használ majd. Köhögni muszáj. Biarritzban este kékessárga a tenger. Nagyon rossz érzés sz a szálla. A Cote d'Azure-ön most kezdődik a szezon. Jó lenne egy kis levegőt szivni. A szálla keresztben áll. Az anyja sírja horpadt. Nincs levegő. Köhögni kell Lincoln arcképe, a szálla keresztben áll. Jaj, ez a szálla nagyon kellemetlen. Buta, moló hal, horogra akadtál. Nincs levegő. Kérem... a halászlé... Levegőt... Hörögve fujtat a melle. Biarritzban kékessárga a tenger. Az arca violaszínű. Háromezer dollár. A pincérek feléje rohanak. Hörögve, kapkodva, kétségbeesetten, mint a horogra akadt hal, lélegzeni próbált, aztán kékes, torzult arccal lefordult a székről.

Biarritzban este kékessárga a tenger. Tavaszszal a halak molóbbak. A horgon kenyérgalacsin, vagy giliszta fóg csaléteknek és a hal könnyebben harap rája.

Aztán halászlét készítenek belőle.

Aradot és környékét Temesvár látja el villamos árammal

Megvalósul a Bánság elektrifikálásának nagyszabású terve — Konzern alakul a tervhez

— A kereskedelmi minisztériumban már aláírták a szerződéseket — Bocu kormányzó nyilatkozata lunian lemondásáról

Bocu Sever szenzációs kijelentéseket tett a mai sajtóteán

Az Aradi Közlöny temesvári tudósítójától: A ma délutáni sajtóteán Bocu Sever, bánati kormányzó rendkívül érdekes kijelentéseket tett. Megemlítette, hogy a napokban Bucurestiben volt, ahol a kereskedelmi és ipari minisztériumban jelenlétében a Bánát villamosítására tárgyalásokat folytattak a resicai, petrozsényi, lupényi villanyközpontok képviselőinek közbenjöttével. Erre vonatkozólag szerződés jött létre, melynek értelmében megegyeztek abban, hogy a Bánát elektrifikálására konzernt alapítanak és az Elgiba-t monopoljoggal ruházzák fel. A Bánát elektrifikálásával kapcsolatban a kereskedelemügyi minisztérium átiratot intéz Temesvár városához, hogy lépjen be az érdekeltségbe, természetesen mint részvényes. A szerződés szerint az eddigi villanyerőt mintegy az ötszörösére emelik.

A megállapodás értelmében Aradot és környékét is Temesvárról látják el villamos árammal. Aradnak ez rendkívül kedvező lenne.

mivel tudvalevő az, hogy jelenleg körülbelül

Az árleszállításokat a városoknak kell elkezdeniök

A teán lunian igazságügyminiszter lemondása is szóba került. Bocu kormányzó kijelentette, hogy a lemondás még mindig nem tekintí perieknek, mivel

lunian már huszszor lemondott, s rendkívül érzékeny ember.

Ha a lemondás meg is történt volna, akkor sem hiszi, hogy egy miniszter lemondása kormánykriszt provokáljon.

Az árleszállításokra vonatkozólag annak a véleményének adott kifejezést, hogy azt legelőször is az egyes városoknak kell elkezdeniök. Temesvárral, Araddal, Nagyváradal meg is fogja keresni az összeköttetést, mivel elsőnek az egyes városi vállalatoknál kell végrehajtani az árleszállítást. Ebben a tekintetben Temesvárnak nyert ügye van, mivel éppen a legutóbb beszélgetett erről Vidrighinnel, aki a

a felével rendelkezik annak a villamos energiának, mint amennyire szüksége volna. Szó van arról is, hogy Brassóval is összeköttetést létesítsenek a villamos ellátásra vonatkozólag.

Ezzel a szerződéssel most egyszerre megszüntek az egyes vállalatoknak a Bánát elektrifikálásáért folytatott harcai és az Elgiba teljes akció-szabadságot kapott. Temesvár így rendkívül értékes helyzetbe kerül, mivel a gócpont ott lesz és minden onnan fog elágazni. A konzernbe a külföldi tőkét is befogják vonni és abban különböző bankok és vállalatok is részt vesznek. A jelenlegi helyzet következtében tehát a bánsági villany-központok a koncesszionált Elgiba alá kerülnek. A Resica eleinte ellenezte is a konzern tervét, de később meggyőződött arról, hogy sokkal olcsóbb és modernebb villanyszolgálatra lesz. A villany árát a konzern következtében sokkal alacsonyabban állapítják meg. A villamosítás tervét egyelőre csak a Bánságra vonatkozóan fogják megvalósítani, mivel az inkább ipari centrum és a lakosság tömör elhelyezkedése is kedvezőbb.

temesvári vízműveknek volt az igazgatója, aki kijelentette, hogyha a városban egy kis jóakarat van, akkor olcsóbbá teheti a viznek és a villanynek az árát.

Bocu Sever a teán kitért a nyilvános házasság megszüntetésére is és arra, hogy az így kiszabadult leányok a szó szoros értelmében ellepik az uccákat és az egyes kávéházakat. Kijelentette, hogy kevés remény van arra, hogy a törvényt hatálytalanítsák, mivel azt orvosszakértők meghallgatásával alkották meg. Kérdést intéztek hozzá arravonatkozólag is, hogy tud-e valamit arról, hogy Temesváron rádióleadó épül. Ezzel kapcsolatban megállapította azt, hogy egy ilyen leadónak nagy voltmenyiségre lenne szüksége és így ezt is csak akkor lehet felépíteni, ha a villanyközpont már megalakult.

Bethlen Margit grófnő a diplomaták

Szabad-e a diplomatáknak nősülni? — Mi történik, ha a férfiak nem házasodnak? — Vélemény a házasságáról diplomata-feleségről — Rózsás szemüveg az ellenfélnek — A nagy titkok megszerzése

Egyik előkelő angol sajtóorganum kérdést intézett Bethlen Margit grófnőhöz, hogy mi a véleménye a diplomata-házasságokról. A lap szerint ez a probléma most nagyon izgatja az angol kedélyeket. A föltett kérdésre a grófnő így válaszolt:

— Eddig még soha sem volt nyugtalan éjszakám amiatt, hogy nősüljenek-e a diplomaták, vagy sem. Most azonban, hogy a különféle lehetőségekről elgondolkozom, látom, hogy a kérdés nem is olyan egyszerű. Ugy gondolom, hogy elsősorban azt kell eldönteni, hogy a férfiak egyáltalában megnősüljenek-e. Mi asszonyok természetesen erre a kérdésre gondolkodás nélkül igennel válaszolunk, mert ha a férfiak egy szép napon elhatároznák, hogy nem nősülnek, úgy az egész nem aggszüzi sorsban

élné le életét... De nem! Inkább nem szövöm tovább a gondolat fonalát. Ha azonban a férfi szemzőgéből nézzük a dolgokat, úgy önkéntelenül egy közmondás jut eszembe: Az agglény király módjára él és úgy hal meg, mint egy kutya. A házasságról éppen az ellenkezőjét állítják. Mégis az élet hosszú és a halál rövid. A legkedvezőtlenebb esetben is órákig, napokig, vagy hetekig tart a küzdelem. Dehát nem minden igaz, amit az emberek állítanak. Saját szememmel láttam igen gyakran, hogy emberek, milyen kedélyesen és boldogan viselik a házasság igáját.

Ami azonban a diplomatákat illeti, ez igen kényes kérdés. Amikor az átlagember a diplomata kifejezést használja, lelki szeme előtt egy nyulánk, előkelő, monoklis alak jelenik meg. Igaz, hogy a monokli általánosságban kedvelt

Egy valódi zeneértő

Igy ítélkezik

"HIS MASTER'S VOICE"

Telett:

Sok élvezetes órát köszönhetek „His Master's Voice” grammofonoknak. Hangja oly élethű, hogy mindég újra el vagyok tőle ragadtatva. Így nyilatkozik Weber Marek, a kedvelt jazzművész és komponista. Természetes hogy ő is, mint annyi más világhírű művész, felvételeit kizárólag „His Master's Voice” ra, ezen vezető világrege bizza.

A grammofonok ára 5.500 Leitől kezdve emelkedik. A leghíresebb művészek

Minden jobb szaküzletben kérhet árjegyzéket és a grammofonok vételkényszer nélküli bemutatását.

Legtökéletesebb felvételek

HIS MASTER'S VOICE

a naponta új örömet ajándékozó ajándék.

a diplomaták között, hogy leginkább nyulánk alakú, sima viselkedésű emberek. de kapard meg kissé a diplomatát és biztosíthatlak, hogy az nyomban emberré változik. Mindenekelőtt azt a tényt kell a szem előtt tartani, hogy az emberiség két részre oszlik: olyanokra, akik befolyásolhatók és olyanokra, akik befolyásolni tudnak valakit. A férfiakat leginkább az asszonyok és az asszonyokat leginkább a férfiak befolyásolják. Nos, az én szerény véleményem az, hogy a diplomatára nézve egy csöppet sem szégyenteljes, ha az asszonyok befolyásolni tudják. Mert csak ebben az esetben tud ő is befolyásolni másokat és ez a képesség igen gyakran hasznára van a diplomatának.

Eddig csak arra gondoltam, hogy a diplomata-feleség befolyása olyan legyen, mint a gyógyszer, amely más befolyások ellen megvédi a férjét. De a diplomata-feleség mások számára is veszélyt jelenthet: csábítással és befolyással nagy titkok birtokába juthat, a diplomata-feleség olyan is lehet, mint az a bizonyos rózsás szemüveg, amelyet odanyújt az ellenfél elé akkor, ha valamit rózsásan akar láttatni. Ehhez azonban a diplomata-feleségnek is diplomatának kell lenni. Na és aztán kettő még is csak több, mint egy. Egy embernek például csak két szeme van, ezzel szemben két embernek négy szeme van. Amikor az egyik szempár komoly, a másik szempár mosolyoghat és megfordítva. Asszony és férfi egy személyben. Mindez ugyebár csodálatosan hangzik? Pedig úgy áll a dolog, hogy két ember egy személyben sokkal gyorsabban éri el célját. Ez az emberpár azonban életfelfogásban és karakterben forrjon össze és ez a szeretet főképp a haza iránt nyilatkozzon meg, mert különben az áldás és a tündér meséje átokká változik át és az az átok, amit a Haza kiált, az csak a férjet sújtja.

Ma, december 6-án, szombaton 1/9 órakor és december 7-én, vasárnap 6 és 9 órakor az aradi színházban, átutazóban a világhírű egyetlen

„Black Flowers” néger operette-társulat

vendégszerepel. Saját néger zenekar, fényes kiállításal. Jegyek a színházi pénztárnál.

Egy budapesti uriasszony husz év múlva felismerte halottnak hitt férjét

Sándorhaloy Béla festőművészből

William Darling néven a newyorki Fox-filmgyár igazgatója lett — Husz évvel ezelőtt Pesten hagyta feleségét és újra megnősült Amerikában — Az elhagyott feleség férje megbüntetését és tartásdíjat követel

Budapestről jelentik: 1910-ben, családjától kapott 100 forinttal Amerikába ment szerencsét próbálni Sándorházy Béla festőművész. Itt hagyta két fiúgyermekét és feleségét. Az itmaradt család hiába várt levelet, Sándorházytól semmi hír sem érkezett, az asszony kétségbeesve levelezett rokonaival. Végül egyik sógorától azt az értesítést kapta, hogy Sándorházy Béla Kaliforniában telepedett le és az ott dühöngő egyik járvány alkalmával elpusztult. Az asszony meggyászolta urát, gyermekei felnőttek és nemrégiben, legnagyobb megdöbbenésére, egy amerikai filmújságban között fényképben urára, Sándorházy Bélára ismert rá. A fénykép alatt a következő felírás volt: William Darling.

Az asszony lázasan kezdett nyomozni és kiderült, hogy Darling a Fox filmgyár igazga-

tója. A washingtoni magyar követség útján kérdést intéztek Darlinghoz, aki kijelentette, hogy amerikai állampolgár, 1914-ben nősült, semmi köze Magyarországhoz, biztosan zsarolni akarják. A losangelesi rendőrség tovább nyomozott, miután az amerikai törvények fegyházzal, vagy deportálással büntetik a bigámiát. Megállapították, hogy Darling magyar ember, második házassága előtt vette fel amerikai nevét. Időközben felnőtt fiai beszerezték régi házasságlevelét. Végre is Sándorházy beismerte, hogy tényleg ő az, akiről szó van, azonban családját már husz éve nem látta, de hajlandó az asszonynak 2000 dollárt adni, ha elválik tőle. Az asszony hallani sem akar a 2000 dollárról, hanem követeli husz évre visszamenőleg a gyermek- és nőtartásdíjat, azonkívül Sándorházy megbüntetését.

Jogerősen négyévi fegyházbüntetésre ítélték Nagy Istvánt, a megvesztegetéssel vádolt budapesti törvényszéki bírót

Budapestről jelentik: Ma délelőtt hirdették ki Nagy István volt törvényszéki bíró előtt, az emlékezetes megvesztegetési ügyében a Kuria 4 esztendő fegyházbüntetéséről szóló jogerős ítéletét, amely megváltoztatta a tábla döntését, az ugyanis a törvényszék 3 éves büntetés kiszabását fél évvel felemelte. A csődmegindítási ügyek bírói működése idején, az ő hatáskörébe tartoztak és visszaélve

hivatali állásával, a csődtömeggonódnoki tiszteket állásokat, magas összegekért juttatta hozzá közelebb álló egyéneknek.

A Kuria vizsgálati fogság címén egy év és kilenc hónapot a büntetésből kitöltöttnek vett, Nagy István még ma megkezdte büntetését és bevonult a Markó-uccai fogházba, ahonnan rövidesen a váci fegyintézetbe fog kerülni.

Takarékoskodik az állam a városok rovására

A városoknak nyújtott szubvenciót 15 százalékkal csökkentik — A napidijasok sorsa — Dr. Lutai polgármester nyilatkozata

Egyik bucaresti-i jelentés szerint a belügyminisztérium a napokban bizalmas rendeletet intézett az ország összes városi és községi tanácsaihoz, amelyben utasításokat ad arra vonatkozólag, hogy az állami költségvetéssel és általában a takarékosági programmal kapcsolatban milyen redukciókat hajtsanak végre a kiadások csökkentésére. A rendelet mindenképp előtt bejelenti, hogy az állam által a városnak eddig juttatott szubvenciókat 15—20 százalékkal csökkentik. Ugyancsak csökkenti az állam husz százalékkal az utadóból a városnak átengedett jövedelmeit.

A rendelet állítólag utasítja a városi vezetőket, hogy az összes napidijas állásokat szüntessék meg és az új állásokat egyelőre ne töltsék be. A tisztviselők fizetését 15 százalékkal csökkenteni kell. A közigazgatási tisztviselők részére, akik eddig nagyobb lakbérpótléket kaptak, mint az állami tisztviselők, csökkenteni kell a lakbérpótléket arra a nivóra, mint az állami tisztviselők lakbérpótléka.

A városok és községek — mondja a rendelet — szüntessék meg az összes kulturális és jótékony intézmények szubvencionálását, valamint az egyházaknak juttatott segélyeket is. Szóval a jövőben sem a színházak, sem a jótékony intézmények, sem pedig az egyházak nem részesülhetnek városi támogatásban. A belügyminisztérium általánosságban a legnagyobb takarékoságra hívja föl a közigazgatási adminisztrációkat.

Munkatársunk kérdést intézett az ügyben dr. Lutai Cornel polgármesterhez, aki az állítólagos miniszteri rendeletről ezeket mondta:

— A legutóbbi miniszteri rendelet, amely

a városok takarékoságáról szól, csak általános szempontokat ölel fel. Így többek között megszünteti az álláshalmozásokat és kiköti hogy a személyi kiadások a városok költségvetésének csak 35 százalékát tehetik ki. Konkrétumokkal rendelkező utasítást a minisztériumtól nem kaptam és így Aradvárosnál az állítólagos miniszteri rendeletben szereplő restringálásokról nem beszélhetünk. A magunk részéről tovább folytatjuk a megkezdett munkát: megszüntetjük az álláshalmozásokat és a személyi kiadásokat a miniszteri rendeletben előírt nivóra süllyesztjük.

Hosszasnak ígérkezik a francia kormányválság

Egelőre bizonytalan az új kormány helyzete és a kormányelnök személye — A kormányválság késlelteti a hágai egyezmény ratifikálását — Nagy nehézségek a kormány megszüntetése előtt

Párisból jelentik: Doumergue köztársasági elnök ma megkezdte tárgyalásait a politikusokkal a kormányválság ügyében. Részletes kihallgatáson fogadta a szenátus és a képviselőház elnökeit. A képviselőház elnöke Fernand Bouisson kijelentette, hogy véleménye szerint

a kormányválság hosszasan ígérkezik és nem hiszi, hogy egyhamar sikerül létrehozni a koncentrációt.

Nagy nehézségeket okoz az is, hogy a Kamara és a szenátus között az általános politikai kérdésekben nagy véleménykülönbségek vannak s amíg Tardieunak a szenátusban gyenge a pártja, addig a kamara jelentékeny része még ma is támogatja. A parlament folyosóm

Felaru utazás Budapestre és vissza december 8-ig. D. A. C. I. A. (Sándor Ferenc) menetjegyirodájában, Arad.

A bíróság előtt is a kommunizmust éltette

Ujabb kommunista monstre-per Budapesten

Budapestről jelentik: A büntetőtörvényszék Szemak-tanácsa ma újabb kommunista monstre-per tárgyalását kezdte meg, amelynek negyven vádlottja van. Az elsőrendű vádlott Weisz Márton, volt moszkvai postai alkalmazott, aki nemrég szökött haza Oroszországból, hogy itt földalatti szervezetet építsen ki. A személyazonossági adatai bevalásánál úgy ő, mint a többi vádlottak, megtagadták a felvilágosítást. Különösen Furst Sándor és Jolsvay Vilmos viselkedtek renitensen és kommunista, izgató tartalmú kijelentéseket tettek, sőt éltették a kommunizmust. A törvényszék elnöke a kijelentésekért mindjárt ítélezett és felettiük és mindkettőjüket egy évi fogházra ítélte, majd folytatták a per alapját képező büntügy zárt tárgyalását.

Színház — Irodalom — Művészet

Az aradi Városi Színház műsora. Szombaton délután 4 órakor: János vitéz. Mérsékelt helyárakkal. Este: A newyorki néger revüszínház vendégszereplése, felemelt helyárakkal. Bérlétszünetben. Vasárnap délután 3 órakor: Huszárfogás, operettjudozás, Aradon harmadszor. Rendes helyárakkal. Délután 6 órakor: A newyorki néger revüszínház vendégszereplése, felemelt helyárakkal. Este 9 órakor: A newyorki néger revüszínház vendégszereplése, felemelt helyárakkal. Bérlétszünet. Hétfőn este: Huszárfogás, Aradon negyedszer. A) bérlétszünet. Kedden: Román előadás.

AZ ARADI SZÍNHÁZI IRODA HIREL Ma délután négy órakor: Mikulás bácsi a színházban. A ma délután négy órakor kezdődő János vitéz előadásnak Mikulás bácsi lesz a szenzációja. Minden jó gyermek jöjjön a színházba, mert a jó püspök bácsi tömérdek ajándékot osztogat szét azok között, akik megérdemlik. — Ma este, holnap délután és holnap este lépnek fel Aradon a világhírű néger művészek. Uccán, borbélynál, szabónőnél, fodrásznál, kávéházban, romipartin, Simyában, zsuron, mindenütt, ahol legalább hárman összejönnek, naponta egyébről sincs szó, mint az Aradra készülő hatvan tagu néger társulatról. Innen még két napra Temesvárra mennek, azután Pestre, ahol két héti vendégszerepeltnek valamelyik nagy színházban. Saját diszlet, saját zenekar, saját személyzet. Ez egy komplett revütársulat, amely ebben az összeállításban évek óta járja a világot. Egyedül Londonban ezerszer léptek fel. Mindenki a négerekkel foglalkozik ma Aradon. Itaz, hogy a helyi árák drágák, de hát azért — tetszik tudni — mindenki meg fogja nézni, hogy mit is csinál a színpadon az a néger Lizi Luisianióból, hogy tudnak-e jól dzsiggolni és dzsesszelni, hogy milyen az a valódi néger muzsika és karének? — Vasárnap délután háromkor: Huszárfogás. A kitűnő katonaperett, amely szellemes kikapriközása a „békebeli” katonai életnek. Agoston Baba, Vincze Emmi, Gümörv Emma, Kiss Mariska, Keleti Árpád, Felhő Ervin, Csóka József, Székely Bálint mindent elkövetnek a sikerért.

10 Pengő Minden **BUNDA** vásárlásnál egy db. ilyen szelvényt készpénz helyett elford. **10 Pengő**

ENGEL képesített szücsmester

Buda-est, VI., Nagymező ucca 8.

Minden bunda garanciával!!! **10 Pengő**

— Az természetes, hogy a francia kormányválság késlelteti a hágai egyezmény ratifikálását, de úgy hiszem, hogy bármilyen új kormány is következne, ratifikálás ügyében ugyanolyan álláspontra fog helyezkedni, mint elődje, mert nem olyan politikai kérdéstről van szó, amely a francia külpolitikát befolyásolná.

Előkészületek a népszámlálásra

A blankettán szereplő rovatok nem készültek el a kisebbségek nyelvén — Elsősorban a házak és iparvállalatok kerülnek összeírásra

A népszámlálás ügyében ma rendelet érkezett Suciu iskolaigazgatóhoz, aki mint ismeretes, a kormány aradi megbízottja. A miniszteri rendelet jóváhagyta a népszámlálási biztosság kinevezését és egyben úgy intézkedik, hogy az összeíró ügynököket az aradi népszámlálási biztosság a saját hatáskörében nevezze ki.

December 16-án érkeznek meg Aradra az összeírásához szükséges blanketták. A

blankettán szereplő rovatok nem készültek ugyan a kisebbségek nyelvén is, de a blanketták hátsó lapján ott található egy magyarázó szöveg, amely a Romániában élő kisebbségek nyelvén is megmagyarázza, hogy a blankettákat hogyan kell kitölteni. A biztosság december 18-án már meg is kezdte munkáját. Elsősorban a házak és iparvállalatok kerülnek összeírásra és csak azután osztják ki a blankettákat a lakosság között.

A sztrájkoló munkások és munkanélküliek tüntetése Aradon

A textilgyár ezer munkása sztrájkba lépett — Letartóztatott sztrájkvezérek — A munkások ki akarták szabadítani társaikat — Százötven sztrájkoló a rendőrség udvarán — Szimpátiasztrájk a munkanélküliek mellett

A tél közeledtével egyre aktuálisabbá és égetőbbé válik a munkanélküliség kérdése. Az aradi városháza elé ma háromszáz munkanélküli vonult, ugyanakkor pedig demonstratív sztrájkképen az aradi textilgyár két osztályában valamivel tíz óra után leállt a munka. A két osztály munkásai adott jelre abbahagyták munkájukat, leállították a gépeket és kivonultak a gyár udvarára. Ebben a demonstratív sztrájkban a gyárnak mintegy ezer munkása vett részt, akiknek jórésze nő volt. A többi osztályokon ezalatt az idő alatt változatlanul folyt a munka.

A gyár vezetősége azonnal értesítette a történetekről a rendőrséget, ahonnan dr. Moga Romulus rendőrkezes, Iancu Traian rendőrigazgató, több rendőrtisztviselő és negyven rendőr autón a helyszínre ment, ahol a munkásokat szétoszlásra szólították fel. A sztrájkolók megtagadták azt, hogy munkahelyeikre újból visszavonuljanak, a rendőrség emberrel ekkor kiterelték őket a gyár területéről. A vezetők közül rögtön letartóztatták Vigh Kató munkásnőt egy társával együtt, kik állítólag a sztrájk megszervezői voltak.

Megakadályozott tüntetés

Déli egy óra tájt a Strada Ciorogariu (Vécsey-ucca) felől a sztrájkoló munkásoknak és munkásnőknek egy mintegy 150 főből álló csoportja közeledett a rendőrség elé. A munkások az ucca sarkán megálltak és tárgyalni keztek. Felvonulásuknak bizonyára az volt a célja, hogy kiszabadítsák letartóztatott társaikat. A rendőrségen csakhamar feltűnt az ucca sarkán ácsorgó csoport és Moga Romulus dr. rendőrkezes vezetésével egy rendőrosztag jelent meg az uccán. Pár pillanat múlva felhangzott a kezes hangja:

— Fuga mars! Ocolire) (Körülkeríteni!)

És a rendőrök percek alatt körülkerítették a tüntető munkásokat és beszorították őket a rendőrség udvarára. Az őrizetbe vett munkásokat a délutáni órákig tartották a rendőrségen, ahonnan aztán szabadonbocsátották őket.

A sztrájk lefolyásáról a textilgyár vezetőségétől a következő információkat nyertük:

— A sztrájk proklamálása teljesen váratlanul érte a gyár vezetőségét. A munkásság és a vezetőség között semmiféle tárgyalások nem folytak és így leghatározottabban kijelenthetjük, hogy a sztrájk gazdasági háttere nincs. Így tehát arra kell következtetnünk, hogy a munkásság demonstratív sztrájkot akart lefolytatni. A leállás különben a legnagyobb rendben és csendben ment végbe. A munka jelenleg két osztályon szünetel, de reméljük, hogy a munkásság hétfőre újból felveszi a munkát.

Felvonulnak a munkanélküliek

Az aradi városháza előtt már a kora délelőtti órákban rendőrorjáratok cirkáltak. A rendőrségnek ugyanis tudomására jutott, hogy a munkanélküliek ma délelőtt tíz órakor a városháza elé akarnak vonulni, hogy ott tüntessenek a munkanélküli segély kiosztásáért. Az aradi rendőrség kellően felkészült a tüntetés-

re. Délelőtt tíz óra tájban a munkanélkülieknek tényleg mintegy háromszáz főből álló csoportja vonult fel a városháza elé. A tüntető felvonulásról azonnal értesítették dr. Moga Romulus rendőrkezes. A kezes csakhamar kiszállt a helyszínre és erélyes fellépésének köszönhető az, hogy a kivonult rendőrség pár perc alatt békésen, incidens nélkül szétoszlathatta a városháza előtt összegyűlt munkanélkülieket. A városházától a megyeházaig terjedő utzakaszon egész nap rendőrorjáratok cirkáltak, hogy az esetleges újabb tüntetéseknek elejét vegyék.

Az aradi munkafelügyeléség elé ma délelőtt ugyancsak felvonult a munkanélkülieknek egy csoportja. A felvonulás itt is minden incidens nélkül játszódott le, amennyiben ide is kiszállt a rendőrség és az összegyűlt munkanélkülieket békésen szétoszlatta.

Dr. Iancu Cornel aradi ügyvédet feljelentették adóeltitkolás miatt

Működnek a denúnciások — Egy földbírók és hárommillió lejes tartozás — Az aradi vizsgálat megállapította, hogy nem történt adóeltitkolás — Dr. Iancu nyilatkozata

Érdekes ügyben folytatott le vizsgálatot az aradi pénzügyigazgatóság. A pénzügyminisztériumtól a napokban leirat érkezett Aradra, amely közölte, hogy Ardelean Traian gazdálkodó adóeltitkolás címén feljelentést tett dr. Iancu Cornel aradi ügyvéd, volt szenátor ellen. A feljelentés szerint dr. Iancu, aki egy aradmegyei birtokos-családot képviselt a kisorjáratok alkalmával, többmillió honoriáriumot kapott, amely jövedelmét azonban nem jelentette be a pénzügyigazgatóságnak.

A miniszteri leirat nyomán megindult a vizsgálat, amely a tényállást a következőkben állapította meg:

Iancu Cornel dr. tizenegy éven keresztül jogi képviselője volt a gróf Nádasdy-családnak, amelynek az aradmegyei Kisiratos községben birtoka volt. Az ügyvéd készpénz kölcsönöket is adott az uradalomnak, majd egy olyan megállapodást kötött a gróf Nádasdy-családdal, hogy tizenegy évi honoriárium és készpénz kölcsönei kiegyenlítéséül egy 120 holdas birtokot kap. Ezenkívül Iancu dr.-nak át kellett vállalnia a birtok fejében egy három millió lejes tartozást, amely az aradi Reich B. Károly-céggel szemben fennállott. A pénzügyigazgatósági vizsgálat megállapította, hogy az ügyvéd szabályszerűen bevallotta évenként jövedelmét. Ilyenértelmű jelentés is ment a pénzügyminisztériumnak, amely dönt afelett, szó lehet-e egyáltalában kihágási eljárásról.

Az Aradi Közlöny munkatársa az érdekes ügyben felkereste dr. Iancu Cornel ügyvédet, aki a következőket mondotta:

— A denúnciások sorozatában, amely az

Nádor-Pensio

Budapest, Nádor-ucca 24

Uri családi otthon, elsőrangú ellátás. Orvosi előírás szerint diétás koszt. Uccal szobák. Folyóvíz. Olcsó árak.

Csaló ügyvédi irnok az aradi törvényszék előtt

Török Géza volt ügyvédi irnok, aki különböző szélhámoságai miatt már ismert vendége az aradi törvényszék büntető bíróságának, ma ismét a bíróság előtt állott. A vád ellene az volt, hogy becsapta a munkásbiztosító pénztárt és csalárd módon vétette fel magát kórházba s utaltatott ki családjának betegsegélyt. Török mint Vozár Géza aradi kovács alkalmazottja jelentette be magát és ennek alapján megkapta mindazon kedvezményeket, amelyek a pénztár tagjainak járnak. Tette akkor derült ki, amikor Vozárnak fizetnie kellett volna a betegsegélyző illetéket. A kovácsmester kijelentette ekkor, hogy Török sohasem volt alkalmazottja és az aláírásával bemutatott igazolvány hamis.

A mai tárgyaláson Török azzal védekezett, hogy könyvelője volt Vozárnak. A kovácsmester viszont közölte, hogy egyáltalában nincs szüksége könyvelőre. Elmondotta, hogy Török felkereste egy izben és ajánlatot tett neki, hogy egy visszamaradt kocsját eladja. Azt kívánta, hogy az eladás megkönnyítésére írja alá nevét egy üres, fehér lapra. Vozár eleget tett kívánságának. Az üres lapot ezután Török oly módon töltötte ki, hogy azon a kovácsmester igazolja, miszerint Török Géza alkalmazásában áll. A tanúk kihallgatása után Petru munkáspénztári főtisztviselő a betegsegélyző pénztár 4200 lejes kárának megtérítését és a vádlott súlyos megbüntetését kérte. A bíróság rövid tanácskozás után Török Géza nyolc havi börtönre ítélte. Az elítélt felebbezett, az ügyész azonban megnyugodott az ítéletben.

utóbbi időben divatba jött, én is sorrakerültem. Ez a feljelentés nem újdonság előttem, mert az adóm megállapításánál már ott feküdt a bizottság előtt. Ennek volt tulajdonítható, hogy a 150.000 lejes alapot az adókiadó-bizottság 700.000 leje emelte fel. Most külön feljelentettek adóeltitkolásért. A vizsgálat megállapította már, hogy részemről semmiféle szabálytalanság nem történt. Én tizenegy évi ügyvédi munkám, az uradalomnak adott készpénz kölcsönöm, valamint egy három millió lejes adósság átvállalása fejében kaptam a birtokot és *miután tizenegy éven keresztül szabályszerűen bevallottam jövedelmemet, nem kívánható, hogy még egyszer újra megfizessem az egész jövedelem után az adót.* Sohasem követtem el adóeltitkolást, nem fogok a jövőben sem elkövetni és nyugodtan várom be a pénzügyminiszteri döntést, amely csupán a feljelentőre nézve lehet kiábrándító.

A nyilatkozat nyomán jogász körökben érdeklődéssel várják a pénzügyminisztérium döntését.

Az aradi mozik mai műsora

5. 7 és 9 órakor.

CENTRAL: A VALCKERIRÁLY. Hangos filmperegett a kedélyes Bécsnek az andalító keringőnek és főként az isteni Strauss-muzsikának soha el nem képzelt hatású glorifikációja. Főszerepekben: Claire Rommer, Ita Rina és Hans Stüwe. Az előadások megkezdésekor az ajtók bezártnak.

SELECT: Ma utóllára. SIMBA (Az állatok királya.) A legnagyobb, legérdekesebb és legizgalmasabb dzsungeli film 4 éves expedíció eredménye. Az amerikai Természettudományi Múzeum megbízásából felvették. Mr. és Mrs. Martin Jonson.

ELITE: Utóllára. ASSZONY ÉS BÁBU Spanyol erkölcskép. Főszerepekben: Conchita Montenegro.

GRADISTE: Új műsor, 7 és 9 órakor. EZUST RÓKA. Iránydráma orosz és mongol szereplőkkel W. Pudowkin rendezésében.

H I R E K

Megjött a Mikulás...

Talán éppen most suhan végig ezen a világon a hófehér szakállú Mikulás apó és talán most nyitkordul az első ablak, ahová a kirakott cipellőkbe ez a kedélyes öregur nagy titokban belecsempész valami földi jót. A tradíciók megőrizték a gyermekszobák örömeinek eme soha nem fakadó és mindig visszatérő jeleiket, nem kisebb boldogságára a csokoládé-kereskedőknek is.

Paloták emeleteinek ablakaiban épp úgy, mint nyomorult pincelakások alig földfeletti ablakaiban, rendíthetetlen következetességgel kikerültek ez éjszakára a cipőcskék, hogy könnyen rájuk találjon a képzelet Mikulás bácsija. A különbség csak annyi, hogy néhol egészségesebb a fényesre kikent cipellőnek a talpa, néhol gyengébb (és ez a gyakoribb), meg az, hogy reggel és természetesen kora reggel, amikor a tapsikáló gyermekkezek az ablakpárkány felé nyulnak, egyik helyen bővebb ajándékot találják Mikulás apónak, másutt szegényesebbet, s bizony sok lyukas talpu kicsi cipőcske üresen tárog.

Nem lehet tudni, azért kerülte el ezeket a lábelleiket a Mikulás bácsi, mert lyukas, vagy azért, mert oly lent a pincelakások mélyén huzódott meg, de a családás itt a legfájdalmasabb, hiszen a csipkeszélű cukrok és a sütemények helyett itt egészen más is kellene.

Kenyér!

Puhatestű, jó nagy karéj kenyér. Sajnos, Mikulás bácsi ezt nem szokott hozni puttonyában. Ő sokkal előkelőbb, Talán ez baj is.

A krampuszok sem a mai világba valók már. Minek ijeszteni a gyerekeket. Minek a virgács. Hiszen veri más anyyi minden ezeket a gyerekeket. Valami kedélyesebb figurát kellene alkotni Mikulás bácsi-szimbólum gyanánt. Ami megnevetett, ami nem okoz pityergést.

És különben is Mikulás bácsi nem gondolsz arra, hogy ez a cipőkitévés nagyon veszedelmes dolog? A koránkelő végrehajtó bácsi még arra talál jönni és elviszi adóban. Még akkor is, ha nincsen teli díjval, mogoróval, s minden egyéb földi jóval.

TARJÁN.

— Aradi meteorológiai jelentés: Hőmérséklet $-2 + 7$ C. Légnomás 763—767 mm. Nedvesség 61—90 %. Prognózis: Borult, enyhe idő, kevés csapadékkal.

— Mária özvegy királyné Belgrádban. Bucurestiből jelentik: Heana heregnő Kisenevbe utazott, hogy ott részt vegyen a kulturális és jótékonyági akciókban. Mária özvegy királyné a szombati Simplon-expresszel Belgrádba utazik.

— A belügyminiszter a Bánságba utazik. Bucurestiből jelentik: Mihalache belügyminiszter szombaton elhagyja a fővárost, s Olteniába és a Bánáthba utazik, hogy az ottani viszonyokat tanulmányozza. Mihalache vizsgálata ki fog terjedni a közigazgatásra, a különböző helyi érdekű kérdésekre, ugyanakkor pedig meg fogja hallgatni a lakosság kívánságait.

— A liberálisok Averescuval tárgyalnak. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul szerint a liberális párt vezetői tárgyalást folytattak Averescu marsallal, aki vendégül is látta a vezetőket. Az inkognitójukat megőrizni kívánó vezetők Bratianu Vintila és Duca megbízásából tárgyaltak, hogy a két párt milyen közös program mellett vennie át a kormányzást.

Szines fehérnemű anyagok és csipkék érkeztek feltűnő olcsó árakban
Marioara Fischer fehérnemű vállalat
Str. Bratianu 2. (Minorita-palota)

— Vay Kázmér újra szabadlábrahelyezését kéri. Budapestről jelentik: Az építkezési visszaélések miatt letartóztatott Vay Kázmér miniszteri tanácsos védője ma újabb előterjesztést tett védelemre szabadlábrahelyezése érdekében. Az ügyész ellenzi a szabadlábrahelyezést, mert az erre alapított okok még nem dőltek meg.

A moszkvai nagy per fővádlottjaira golyó általi halált kér az ügyész

Kegyelemről nem lehet szó, mert a vádlottak a szovjet uralmát akarták megdönteni és új világháborút akartak előidézni —

Moszkvából jelentik: Trilenco ügyész a mérnökper vádbeszédének folytatásában a per külpolitikai vonatkozásaival foglalkozik. Megállapítja, hogy a tervet nemcsak polgári és volt orosz pénzügyi körök, hanem az orosz szociáldemokraták is támogatták, akik jelenleg külföldön tartózkodnak.

Franciaország, Románia, Lengyelország és a balti államok között szovjetellenes megegyezés jött létre, amelyben Lengyelország játszott a főszerepet.

A terv értelmi szerzője Poincaré, míg a szovjetellenes harc legfőbb eszköze a szabotálás lett volna. A főügyész a nyolc fővádlott ellen golyó általi halált kér és szerinte kegyelemről nem lehet szó, mert a vádlottak a szovjet legnagyobb ellenségei, a szovjet uralmát megakarták bukztatni és a

külföldi hatalmak segítségével új világháborút akartak előidézni,

amelynek méretei beláthatatlanok lettek volna.

Ujabb négy magyar családot utasított ki Jugoszlávia

A szerb hatóságok tovább kutatnak magyar optánsok után

Szegedről jelentik: Nagyszéksósánál a szerb hatóságok 13 taggal, újabb négy családot tettek át a határon. A szerbek indokolása szerint, ezek a családok annak idején Magyarországra való optálásukat kérték. A leg-

újabbban kiutasítottakkal, összesen 85 optáns tartózkodik Szegeden. Hírek szerint a szerb hatóságok általános vizsgálatot indítottak a magyarok határmenti városokban és falvakban, optánsok után. A kiutasított családok férfi tagjait szükségmunkákkal foglalkoztatják.

Továbbra is a törvénytelenég jegyében folyik a csehszlovákiai népszámlálás. Prágából jelentik: A Prágai Magyar Hírlap a népszámlálás további törvénytelenégeiről ad hírt. Munkács körüli népszámlálási biztosok nem az összeállítási ívekre, hanem külön cédulákra vették fel a magyar nemzetiségűek adatait. Sok esetben elmagyarosodott írókat, noha csak magyarul tudnak, nem akarták magyaroknak elismerni. A berlini sajtó is élesen állást foglal a csehországi német kisebbség sérelmei miatt a csehszlovák kormány ellen.

Zsebkendők tömege

érkezett

Ruttkay & Botye céghez példátlan olcsó árban

Arad, megyeházzal szemben.

— A nagyrévi halálraítélte tovább hámozza a burgonyát... Szoinokról jelentik: A szolnoki fogházban a nagyrévi gyilkos asszonyok ma épen krumplát tisztítottak, amikor a posta kézbesítette egy pesti ügyvéd levelét a gyilkos Kardosnénak s közölte, hogy a magyar királyi Kuria jóváhagyta halálos ítéletét. Az asszony, mikor elolvasta a levelet, pár pillanatig maga elé meredt, majd félredobta azt és tovább hámozza a burgonyát.

Arad új uccanévsora, 2-ik kiadása **KERPEL-nél** megjelent! Ár: 6 lej.

— A marasti hősök ünnepe az aradi Kulturpalotában. A Marasti egyesület december 6-án délután 5 órai kezdettel az aradi Kulturpalotában kulturstélyt rendez. Az egyesület egy évvel ezelőtt elhatározta, hogy a Marasesti melletti csatában elesett 40.000 hősnak egy monumentális síremléket állít. Ennek a síremléknek alapkövét tavaly tették le Mária anyakirályné és Miklós herceg jelenlétében, azonban az építkezéshez még alapokra van szükség és ezen összegek előteremtése végett rendezik a 6-i szombati Marasti ünnepélyt. Az egyesület által emelendő síremlék a legnagyobb kripta lesz egész Európában és művészi kivitelben készül. A Marasti egyesületet Margineanu tábornok alapította, aki azonban korán elhunyt és így nem érte el a mű megkezdésének nemes munkáját. Az egyesület kéri Aradváros közönségét, hogy az ünnepségen minél nagyobb számban jelenjen meg, ezáltal elősegítve a nemes cél keresztülvitelét.

Akinek hashajtóra van szüksége, orvos Ártin drágéit ajánl, mert könnyű és orvosi módon megfelelő, alapos béltisztítást végez. Olcsó!

Tűz egy kolozsvári bankban

Cserépkályhából kiesett parázs okozta a tüzet

Kolozsvárról jelentik: A Fő-tér és a Mester-ucca sarkán lévő Banca Generala a Tari Romanesti nevű pénzügyi irodahelyisége kigyulladt. A tűz a hajnali órákban keletkezett, amikor a bank egyik főtérre néző szobájából a szolgálatot teljesítő rendőr füstöt látott kitódulni. A rendőr benézett a redőnyíláson és ekkor látta, hogy az irodahelyiség lángokban áll. A kivonult tűzoltósnak csakhamar sikerült a tüzet lokalizálni. A helyszíni szemle megállapította, hogy tegnap az egyik gyár cserépkályhát helyeztett el az irodahelyiségben. A kályha tüzelőterét nem szigetelték el kellően és így a kályhában maradt parázs meggyújtotta a parkettát, mely viszont lángba borította a butorokat. A berendezésen kívül az iratok is elégték. Pénz és okmányszekrény azonban nem sérült meg. A kár biztosítás után megtérül.

— A szovjet hazacsalogatja a doni kózsók kórusát. Berlintől jelentik: A Norddeutscher Lloyd egyik legnagyobb hajóján, a Columbián utazott legutóbb a Don-kózsák kórus, amelynek vezetője Sergej Jarov. A kórus Amerikába utazott és az Egyesült-Államok nagyobb városaiban akart hangversenyt adni, azonban a hajón addig kapacitálták őket, amíg végre ott is hajlandók voltak koncertezni. A Columbián utazott a szovjet közoktatásügyi népbiztosságának helyettes vezetője, Vasilij Merensnik, aki a kórus hangversenye után odament Jarovhoz és felszólította őt, hogy jöjjenek vissza Oroszországba és éljenek tovább ott. Mint ismeretes, a don-kózsákok cárhű katonák és így érthető, hogy Jarov nem nagyon szimpatikusan fogadta a népbiztoshelyettes ajánlatát. Merensnik azonban továbbra is ragaszkodott ahhoz, hogy Jarovék Oroszországba menjenek s kijelentette, hogy minden biztosítékot megadnak arra, hogy a kórusnak illetőleg egyetlen tagjának sem fog Oroszországban bántódása esni. Jarovék valószínűleg még így sem fogadják el a szovjet ajánlatát.

Gramofonok és lemezujdonságok rendkívül nagy választékban, legolcsóbban **HEGEDŰS** cégnél Aradon.

— Felebbezés a székesfehérvári panamát egyik vádlottjának szabadlábrahelyezése ellen. Székesfehérvárról jelentik: Varga Elemér műszaki tanácsost, a székesfehérvári törvényszék vádtanácsa 125.000 pengős ingatlan biztosíték ellenében, mint ismeretes, szabadlábra helyezte. Az építkezési panamával vádolt tanácsos szabadlábra helyezése ellen azonban ma Bary Zoltán budapesti királyi ügyész, a székesfehérvári törvényszéknél felfolyamodást jelentett be.

Bonyodalom egy kiegyenlített hiány miatt

Bonyolult ügyet tárgyalt ma az aradi törvényszék büntető tanácsa. A bíróság előtt egy regáti cég volt bizományos állott, bizonysággal vádolva. A feljelentés szerinte a bizományos elszámolási viszonyban állott a céggel. Miután a vállalatnak nem konveniólt a helyzet, leküldötte egyik igazgatóját aki — szól a feljelentés — 578.000 lej hiányt állapított meg. Hosszas tárgyalás után megállapodás jött létre a bizományos, aki megígérte, hogy a cég részére készíti el a cégre és ezzel kiegyenlített tartozását. Később azonban a regáti cég mégis feljelentette, azzal indokolva lépését, hogy az egyes átadott követelések nem bizonyultak jónak.

A mai tárgyaláson főképpen azon kérdés körül folyt a vita, helyesen könyvelték-e el az egyes tételeket és erre nézve több könyvelési szakértőt hallgattak ki. A vádlott azzal védekezett, hogy az átadott követelések túlszállták a céggel szemben fennálló tartozásának összegét és így a maga részéről azt teljesen kiegyenlítette. Ha mégis hiányt állapítottak meg terhére, az csak a könyvelés hibája lehet. A tanúk kihallgatása után, a bíróság december 11-ikére tűzte ki az ítéletkihirdetést.

— **Elítelt hírlapírók.** Kolozsvárról jelentik: A törvényszék sajtó utján elkövetett rágalmozásért nyolcnapos elzárásra és 5000 lej pénzbüntetésre ítélte Gradinar Aurel és Popper Géza hírlapírókat. Az ítélet ellen mind a két hírlapíró fellebbezést nyújtott be.

— **Letartóztatott sikkasztó.** Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség ma letartóztatásba helyezte Mayer Kurt magántisztviselőt, aki a Voit vegyészeti gyár eladási osztályának vezetője volt és három esztendő alatt körülbelül 35.000 pengőt sikkasztott.

— **Megnyitják a városi népkonyhák.** Dr. Velcsov Géza alpolgármester már napok óta tárgyal a város élelmiszerállítóival, hogy leküsse azt az élelmiszerhiányt, amely három aradi népkonyha megnyitásához szükséges. A tárgyalások ma befejezést nyertek és így most már bizonyosra vehető, hogy a népkonyhák néhány nap múlva megkezdik működésüket. Az eredeti tervtől eltérően, nem két, hanem három népkonyhát állítanak fel a munkanélküliek rendelkezésére. Az egyik a szegényházban, a másik a Városligetben fog működni, csupán a harmadik népkonyha elhelyezésére vonatkozólag nem talált még a város megoldást. Előreláthatólag mind a három népkonyha december 15-ével már meg is kezd működését.

— **Kommunista röpiratok Kolozsváron.** Kolozsvárról jelenik A külvárosokban, de különösen a lupsai gyártelep, a fellegrár és újtelep környékén tegnap a hajnali órákban ismeretlen tettesek tömegével szórta el kommunista röpiratokat. Ezek a röpiratok a már közismert szólásokkal hívta föl a munkanélkülieket tüntetésre. A szigorúan azonnal megkezdte a röpiratterjesztők kézrekerítésére. Több előállítás és letartóztatás történt. Többek között egy Csiki nevű cipész is letartóztatásban van. Ezt azzal gyanúsítják, hogy ő terjesztette a röpiratokat.

— **Sikkasztással vádolt tisztviselő.** Büki Zoltán volt biztosítási tisztviselő ma sikkasztással vádolva állott az aradi törvényszék előtt. A feljelentést ellene Zavorszky Adolf hadirokkant tette meg, azon a címen, hogy a volt tisztviselő 1860 lejt vett tőle, amiért eljár válóperében. Büki természetesen semmit sem intézett el, a pénzt meg nem jelenése miatt elhalasztotta a tárgyalást.

— **A városi nyugdíjasok segélyezése.** Jelentettük, hogy a város közgyűlése a nyugdíjasok ügyében úgy határozott, hogy a segélyezés kérdésének elbírálására egy külön bizottságot ült össze, amely a mai nap folyamán megkezdte munkáját. A bizottság egyelőre a város hatáskörébe tartozó nyugdíjasok személynévlistáját vizsgálta feljebb, hanem holnap folytatja tanácskozásait.

„Miért maradunk még kormányon?”

Boila Zacharias dicsőszenzmártoni prefektus cikke miatt magához rendelte a belügyminiszter — A prefektus lemondott állásáról — A cikk anyagát Vaída volt miniszter szolgáltatta — Maniut hazavárják

Kolozsvárról jelentik: Boila Zacharias, a Patria főszerkesztője, dicsőszenzmártoni prefektus még a múlt héten cikket írt a lapjában ezzel a címmel: „Miért maradunk még kormányon?” A cikk tartalma miatt a belügyminiszter Bucurést kért a cikk leközlése ügyében. Boila felvilágosítás helyett azzal felelt, hogy benyújtotta a prefektusi állásáról való lemondását.

Boila egyébként kijelentette, hogy a cikk anyagát maga Vaída volt miniszter szolgáltatta, aki a megírás után azt jóvá is hagyta. Boila eme közlése újabb kavargást keltett a kormánypartban és az erdélyi képviselők a parlamentben tegnap külön csoportos tárgyalást az ügyet. Többen annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy éppen ideje lenne Maniut hazavárni, mert a dolog fejleményei nemcsak a kormány, de a pártegység érdekét is rontják.

Gr. Károlyi Gyula — magyar külügyminiszter

Budapestről jelentik: Bethlen István gróf miniszterelnök ma hosszabb kihallgatást adott a gróf Károlyi Gyula koronáért. A 8 Órai Újság a kormány felhivatalosa ezzel kapcsolatosan közli, hogyha Walkó Lajos megválik a külügyminiszteri tárcától, utódja minden körülmények között gróf Károlyi Gyula lesz. A hírt hivatalosan is megerősítették.

Iunian igazságügyminiszter nem vonja vissza lemondását

Tovább támogatja a kormányt és a pártot — Iunian utódjait Mirto államtitkár és Popovici pénzügyminisztert emlegetik

Bucurestiből jelentik: Iunian igazságügyi miniszter lemondásáról elterjedt híreket a lapok megerősítik. Az elterjedt hírek szerint az igazságügyminiszter nem kizárólag a lemondását, bár ez is nagyban hozzájárul elhatározásához. Iunian ma délelőtt felkereste Mironescu miniszterelnököt, akivel közölte, hogy nem

vonja vissza lemondását. A lemondott igazságügyminiszter kijelentette Mihailache és Madgearu minisztereknek, hogy visszavonulása dacára tovább fogja támogatni a kormányt és a pártot. Iunian utódjait Mirto államtitkár, vagy Popovici pénzügyminisztert emlegetik. Az igazságügyi tárca betöltéséig Paleologiu igazságügyi államtitkár vezeti a részort ügyeit.

— **Moszkva a vallás ellen.** Moszkvából jelentik: Az ateista-szövetség karácsony ünnepére ateista lapot ad ki, amelyet a vörös hadsereg és a tengerészek között többmillió példányban osztanak ki. A lap többek között tanácsokat fog adni, hogy osszák fel az egyházakat, az egyházközségeket, templomokat és hogyan zavarják el az ünnepeket akarókat.

— **Véres táncmulatság egy aradmegyei községben.** Tragikus befejezése lett egy vig falusi mulatságnak az aradmegyei Sisak községben. Gard György 52 éves gazdálkodó feleségével elment egy egyszerűen szórakozott. A gazda az est folyamán észrevette, hogy egy Rossu János nevű fiatal legény túl sokat foglalkozik feleségével. Felelősségre vonta, amiből szóváltás, majd verekezés keletkezett. Gard a verekezés során kést rántott és valósággal harakirit követelt el a legényen, akit életveszélyes sérülésekkel szállítottak kórházba. A féltékeny gazdát tartóztatták és ma beszólították az ügyészre. Innen a vizsgálóbíróhoz került át, aki vizsgálati fogságba helyezte.

— **AZ ARADI KERESKEDŐK TAKARÉK-és HITELINTÉZETE szombat délután négy órakor, az intézet helyiségében tartja meg a betétesek számára szervezett egy százezer lejes sorsjáték húzását.** A nyolcvan nyereményt a törvényes adók levonásával, az intézet hétfőtől fizeti ki.

— **Kérelem.** A fiu- és leány felsőkereskedelmi képzésű növendékei s a női kereskedelmi tanfolyam szüneteskedjenek december hó 7-én, vasárnap délelőtt 11 órakor, a fiu felsőkereskedelmi iskolában tartandó gyűlésen megjelenni, melynek tárgya az öreg diákok szövetsége alapszabályainak bemutatása, a választmány és tisztikar megválasztása. A szövetségi tagság anyagi megterhelését nem jelent. Az egyesítés eme kedelmének oka gyengélkedésem volt. Dr. Somogyi Gyula.

— **A rózsakirálynő álma.** — bájos táncelőzet, Zircher Józsefné pompás zongoraszáma, Weisz Böske művészi éneke, egy tréfás dialóg szerepelnek a Nővédelmi Hivatal vasárnapi jótékony célú teáján. Belépti díj 20 lej.

— **Áramszünetelés.** A villanytelep igazgatósága értesíti a nagybecsű fogyasztó közönséget, hogy nagyobb mérvű javítások miatt folyó évi december 7-én, vasárnap, az áramszolgáltatás szünetelni fog: 1. Reggel 8 órától 11 óráig: Pernyábad, Gáj, Sága, Gradiste, Strada Mocioni, Strada Ghiba Birta, Strada Maracesti, Calea Aurel Vlaicu, valamint ezen utcák által határolt részeken. 2. Délelőtt 11 órától 1 óráig: Calea Victoriei.

— **A Zsidó Kulturházban** (Strada Romanului, volt Zrinyi-ucca 6.) folyó hó 7-én, vasárnap este 9 órakor, dr. Werner Sándor ismert aradi orvos előadása: „A zsidó fajösszetétel analízise” címen.

— **(I. O. G. T.) Antialkoholista páholy** vasárnap, 7-én 4 órai kezdettel műsoros tánc-délutánt rendez. Műsor kötelező.

— **A Hakoah sportegylet műsoros táncestélye.** Ma este 9 órai kezdettel rendez meg a Hakoah jubilaris műsoros táncestélyét a Fehér Kereszt országos versenyén, melynek talánc helye lesz a mulatságos és szórakoztató — műkedvelőkkel összeállított — műsorral kezdődik, mely minden tekintetben kivívja a közönség meglegedését. A műsoron szereplő személyek neveit titokban tartják, mert azt meglepetésnek togatják a közönség részére.

— **Katonai okmányok felülvizsgálása.** A hadkiegészítő parancsnokság felhívja az 1885. évi születésűeket, hogy december 6-án, valamint az 1884. évi születésűeket, hogy december 7-8-án jelentkezzenek az aradi rendőrkezesúrán katonai okmányok felülvizsgálása céljából.

— **Koszorúmegváltás.** Néhaj Menráth József ravalára a koszorúmegváltás című Kolling Antal költő műve (Lippa), 300 lejt tartalmazó Gedeon Kálmán munkanélküli kőfaragósegéd részére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába, ahol az összeg átvehető.

— **A Reklam Élet** legújabb száma Dénes Zsófia riportját írodta elment Selibridgeről, a világ legnagyobb áruházának tulajdonosáról. Cikkét írták még ebbe a számba: Nagy Andor az ünneklármáról, Nagy Lajos a siker titkáról, ifj. Lovász Márton a reklámművészéről, Dengl Miklós a reklámról, mint a modern áruforgalom szivbillentyűjéről. Külön rovata van Balogh Sándor kitűnően szerkesztett lapjában a kirakatnak, a kisereskedő és kisiparos reklámjának. Kirakatok és külföldi hírek egészítik ki a gyönyörű kiállítású lapot, melynek felévi előfizetési díja 270 lej. Kiadóhivatala: Budapest, V. Bányász-ucca 12.

FILM KÖZLÖNY

A keringő-király

Filmoperett-bemutató a Central-mozgóban

A régi Bécs táncoskedvő, vidám bohémvilága, édes keringőmuzsikák, mámoros bál hangulat, szép asszonyok, vigkedélyű férfiak, suttogó szerelmi vallomások — ez a „Keringőkirály”. Johann Strauss varázslatos melódiái ott szállnak, keringőnek körülöttünk. A valcerkirály nem csak a bécsi szépasszonyok szívét hódítja meg a filmen, hanem a közönséget is egészen hatalmába keríti. A Central-mozgó erre az alkalomra diszt öltött. A falak hangfogó-szöveffel behuzva, izléses dekorációt nyújtanak. Tisztán, puhan és finoman szállnak a teremben Strauss melódiái. Ez már valami egészen más. A Keringőkirály előadása Lichttonvetitással folyik és ez hasonlíthatatlanul kellemesebb, mint az eddigi hangosfilm-gép, melyet igazán ideje volt mássikkal helyettesíteni. Az előadás minden zavaró lübbá nélkül folyik, a közönség meg van elégedve.

A film szereplői tökéletes összhangot képeznek. Hans Stüwe Johann Strauss szerepében igazán kellemeshangu, déleg és megnyerő bonviván. Partnernője, Claire Rommer édes hangjával, behelgő kacagásával és szép szemének varázsával hódította meg a közönséget. Fred Louis Lerch mint Joseph Strauss, a mellőzött, háttérben szorult fivér kedves, közvetlen és különösen tiszta beszélőképességével tűnik ki. A feltűnően szép Ita Rina egy orosz hercegnő szerepében egészíti ki ezt a művészi együttest. Az akusztika rendezéséért a brassói Ero-film vállalatát illeti elismerés. Kisérő műsorként egy hangos Paramount-Journal szerepel. (cs. p.)

Rómában huszezer háztulajdonos tíz százalékkal leszállította a lakbéréket

Rómából jelentik: Mussolini árleszállítási mozgalma, amelynek érdekében a miniszterelnök kész diktatórikus intézkedéseket is fogantatni, minden vonalon érezteti hatását. A mint legujabb jelentés hírül adja, 20.000 háztulajdonos elhatározta, hogy a lakbéréket 10 százalékkal leszállítja.

Ezzel párhuzamosan jelentik azt is, hogy a liszt, tésztanemű és kenyérárakat megállapító bizottság újabb 10 centesimos árcsökkenést határozott el az említett cikkekben. Így a legfinomabb kenyérliszt-árak már különként két líráért lesznek kaphatók, (valamivel több, mint 17 lej.)

Karácsonyi társasutazás Budapestre és Bécsbe

Jelentkezhetni kizárólag Künstler Vizum- és utazási irodában — Állampolgársági-, személyazonossági és katonai bizonyítvánnyal

Nagy számmal indultak meg a jelentkezések a karácsonyi társas utazásra, melyre a jelentkezőket kizárólag Künstler Vizum és utazási iroda veszi fel. Minden ellentétes és zavart okozó híradásokkal szemben, a csoportos utazás Aradról indul Lökősháza határállomáson keresztül és nem Oradeán keresztül a nagyváradi csoporttal, tehát külön és külön vezetéssel, ezenkívül a Künstler utazási irodán keresztül induló csoport utasainak nem kell kiállítási igazolványokat venniük és kiállításokon jelentkezniük.

Indulás december 25-én reggel és érkezés december 29. vagy január 1-én az éjjeli gyorsvonattal. Budapestre 1200 lej, Bécsbe 2750 lej a résztvételi díj, melyben az utazási, utlevél és vízumköltségek beutazásának természetesen határtól vissza a román határig.

Minden egyéb, ez utazásra vonatkozó felvilágosításokkal Künstler Vizum és utazási iroda szolgál, amely iroda Arad és Arad megye részére kizárólagosan egyedül veszi fel a jelentkezőket. Az iroda abszolút megbízhatósága a garancia a zavartalanságra és közismert olcsósága a bizonyítója annak, hogy ezen utazásnál a feleket nem terheli — mint más csoportos utazásnál — igazolványok külön vásárlása vagy Oradeára való utazás. Jelentkezési határidő december 15-ig.

Már csak
15
nap van

1930. december 21-én huzása
a 100 lejes kolozsvári **Mentő Sorsjegyeknek**
Nyereményeket ALBINA BANK fizeti.
Főnyeremény 1 millió lej
Sorsjegy kapható Aradon: trafikok, borbély és órák üzletekben.
Főbizományos: **Eckstein Tivadar**, Arad, Str. Ioan Weitzer 12.
Vidéki rendeléseket 117 lej előzetes beutalás ellenében
Sorsjegyiroda Cluj, Str. Memorandului 16. erzközl.

Fejér Gábor próbapere a Societate Bancara-val

A volt vezérigazgató jogos követelését megtámadta a bank — Az igazgatóság illetéklennnek mondotta magát az ügyben

Fejér Gábor, a volt Erdélyi Hitelbank, majd a Societate Bancara volt aradi vezérigazgatója ellentétbe került volt vállalatával, a Societate Bancaraval, amennyiben a pénzpiacra nagy szaktekintélyre szert tett vezérigazgatót arra kényszerítette, hogy működését szüntesse be. Fejér Gábor jogtalan eljárás miatt 15 millió kártérítést követel a Bancaratól. Közben tárgyalások indultak meg az ügy békés rendezésére, de ezek a tárgyalások nem vezethettek eredményre, minthogy a volt vezérigazgató a pénzügyi részéről egészen neveltséges ajánlatot kapott. A pénzügyi bucaresti-i vezérigazgatósága arra az álláspontra helyezkedett, hogy a túl alacsonyra limitált végkielégítési összeget nem emeli föl, sőt a volt vezérigazgatónak semmit sem fizet. Fejér Gábor ezek után próbapert tett folyamatba a Bancara el-

len. A vezérigazgató az aradi Iparhatósághoz fordult és kérte, hogy három hónapi fizetése címén ítéljen meg neki a pénzügyi részletről szemben 500.000 lejt.

Az aradi Iparhatóság néhány nappal ezelőtt tárgyalta a keresetet. A vezérigazgató érdekeit dr. Köpf János, a Societate Bancara érdekeit dr. Kell János, képviselte. Pocioianu János a felek meghallgatása után úgy vélte, hogy az Iparhatóság illetéktelen az elébe terjesztett vitás ügy elbírálására és utasította Fejér Gábort, hogy rendes polgári uton érvényesítse igényeit. Az Iparhatóság ugyanis csak olyan alkalmazottak ügyében dönthet, akik munkaadó-jukkal függő viszonyban vannak, ennek folytán csak rendes bíróság tárgyalhatja Fejér Gábor igényét, aki most a polgári bíróságnál teszi meg a szükséges lépéseket a vitás ügy elintézésére.

LEGUJABB.

Botrány Remarque „Nyugaton a helyzet változatlan” című filmjének berlini bemutatóján

Berlinből jelentik: Egy filmszínház igazgatósága ma este be akarta mutatni Remarque világhírű regényének: a „Nyugaton a helyzet változatlan” című munkájának hangos filmváltozatát. Az első előadásnak pacifista propaganda jellege lett volna és ezért belépti-díjat sem kértek. A jelenetek sorra peregték és mindaddig a közönség a legnagyobb figyelemmel nézte a filmet, amíg el nem érkezett az a felvétel, amikor

az önkéntesek szenvedéseit mutatja be a kép és a jajkiáltásokat is lehet hallani. A

közönség megmagyarázhatatlan élenkséggel kezdett tiltakozni a pacifista beállítás ellen és hangosan tüntetett.

Az igazgatóság okosabbnak vélte szünetet tartani és csak 10 perc múlva folytatta a film vetítését, de a közönség tüntetése nem hagyott alább, sőt

a nézők két táborra szakadtak és összeverekedtek.

rendőrség állította helyre a rendet s az igazgatóság kénytelen volt lemondani arról, hogy a filmet előadja.

Mérgező gázt tartalmazó köd Lüttich vidékén — óriási köd Anglia felett

Negyvenhárom ember elpusztult Lüttich környékén egy vegyigyárból elszabadult mérgező gázokkal telített köd belégzése miatt — Az angliai köd súlyos közlekedési zavarokat okoz

Lüttichből jelentik: Lüttich vidékén, de különösen Engis vidékén, hirtelen sűrű köd borult a tájra, amely fullasztó gázt tartalmazott és öt különböző helységben

43 halállal végződött

rosszullétet okozott. A köd a bronchitisben szenvedők részére bizonyult veszélyesnek, mert a belégzés alkalmával, a betegek fulladozni kezdtek és hamarosan el is pusztultak. Megállapítást nyert a gáz eredetére vonatkozólag, hogy az egy környékbeli vegyi gyárból szabadult ki. A vidéken óriási az izgalom.

Londonból jelentik: Angliának déli és keleti részét 40 óra óta hatalmas köd lepte el, amelynek

vastagságát a meteorológiai intézet a föld felszínétől kezdődően 1000 láb magasságban állapította meg.

A köd miatt a Themse folyóm és a La Manche csatorna közlekedés csak a legnagyobb nehézségekkel történik, egyes hajók visszatértek a kikötőbe és ötven gőzös elhalasztotta startját. Franciaország és Anglia között a hajózás erősen veszélyessé vált, mert a hajók képtelenek tájékozódni. A repülőgépek aránylag csekély magasságból már egyáltalában nem is látják Angliát. A köd rohamosan terjed a szigetek felé és délben elérte Londont. A Meteorológiai Intézet jelentése szerint a köd szétoszlatására nincs kilátás.

Ujra megkötik a cseh—magyar kereskedelmi szerződést

Prágából jelentik: A cseh kormány még június elején hat hónapra felmondta a cseh-magyar kereskedelmi szerződést, amelynek most 15-én kellett volna lejárnia. Tekintettel arra, hogy a legutóbbi genfi tárgyalások csak informatív jellegűek voltak és az ügyben konkrétumot nem hoztak, a kereskedelmi szerződés elintézésének dolga a legaktuálisabbá vált.

Ennek megfelelően, a cseh kormány most sürgősen tető alá akarja hozni a megoldást és a ma délutáni minisztertanács behatóan foglal-

koztól a későre halasztott elintézés valamely formájának megtalálásával. Elvetették azt a javaslatot, amely az egyezmény három hónapos meghosszabbításáról szóló indítvány megtételét célozná, de nem fogadták el azt az előterjesztést sem, amely az egyezmény végleges felbontását jelentené.

Végül is azt a proposíciót fogadták el, hogy haladéktalanul összeülnek a magyar illetékes bizottsággal és az egyezményt a legtöbb kedvezmény elve alapján sürgősen újra megkötik.

110 kg. ^{legfinomabb} **TEA-VAJ 12.— Lei az ARADI TEJCSARNOK ÜZLETEIBEN.**

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradváros vezetősége ötven százalékkal

A megszüntetett kövezetvám helyett a város horribilis értekvámot szed — Az ötvenszázalékos csökkentés nem elégíti ki Arad kereskedőit

Aradváros kereskedőtársadalma már több ízben tiltakozott az ellen, hogy a város az eltörölt kövezetvám helyett, ad valorem értékvámot szed a városba érkező, vagy a városból kivitt áruk után. A permanens bizottság mai ülésén ismét napirendre került az értékvám ügye. A város arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezt az értékvámot nem törölheti el, azonban

méltányolja az aradi kereskedők óhaját és az ad valorem értékvámot a mai súlyos gazdasági helyzetre való tekintettel, ötven százalékkal csökkenti.

Kérdéses, hogy ez az elhatározás mennyiben elégíti ki az aradi kereskedők kívánalmát, hiszen a kifakadásoknak elsősorban elvi vonatkozásuk volt, amennyiben Aradváros ezt a taxát teljesen illetéktelenül szedte a múltban. Két évvel ezelőtől kelt miniszteri rendelet határozottan kimondja, hogy a városok köve-

zvetvámot nem szedhetnek és csupán azt engedte meg, hogy a városba beérkező és a városból kivitt áruk után, egészen minimális értékvámot szedjenek. Ezzel szemben a város olyan horribilis százalékokban állapította meg a vámkor értéket, hogy annak ötven százalékos leszállításával sem elegendhet meg a város kereskedőtársadalma.

— Visszaállítják a városi telekkönyvi hivatalát. A permanens bizottság mai ülésén kidolgozta a jövő évi kataszteri szabályrendeletet. A továbbiak során a szabályrendelet a pénzügyi bizottság elé kerül, amely a saját szempontjából fogja elbírálni a permanens bizottság munkáját, úgy, hogy a legközelebbi közgyűlésen a tanács elé kerül a kataszteri szabályrendelet. Ezzel a szabályrendelettel a város visszaállítja a béke-években működött telekkönyvi hivatalát. A tervezet szerint a telektulajdonosok városi taksákat fognak fizetni és pedig a belvárosiak háromszáz lejt telkenként, a külvárosiak kétszáz lejt, a gáji és miklóskai tulajdonosok száz lejt, a holtföldek tulajdonosai pedig tíz lejt telkenként, tekintet nélkül a telek, vagy a ház nagyságára.

— A tisztviselői fizetések áldozati adója. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul arról számol be, hogy a tisztviselői fizetésekből levonandó áldozati adót már január elsejétől kezdve hajtja be az állam. Nem várnak tavaszig — amint az első híradás jelentette — mert a kétsőt levonás néhány hónapig nagy összegeket tenne ki, hogy a visszamenőleges adókat is behajtsák.

— Aradi piaci árak. Tojás darabja 2.60—2.80 lej, sovány liba egy pár 250—300 lej, kövér liba 540—600, sovány kacsza 100—120 lej, kövér kacsza 200—250 lej, csirke 45—70 lej, tyúk nagvság szerint 90—110 lej, tehén turó kilogrammja 10—12 lej, juhturó 40 lej, vaj 80—100 lej, tejfel literje 30—35 lej, bab kilogrammja 10—12 lej, burgonya 3—4 lej, hagyma 2—3 lej, fokhagyma 15—18 lej, alma 10—12 lej, dió 20—22 lej, szőlő 20—24 lej, káposzta darabja 4—6 lej. Gabona: buza 290—320, rozs 270—280, zab 290—300, kukorica 210—220 lej métermázsánként.

— Ender kancellár a gabona közös értékesítéséről. Bécsből jelentik: Ender kancellár ma a parlamentben programot adott és kifejtette, hogy a gazdasági válság megoldása a legfontosabb kérdés. Délkelet-Európa államainak a gabona közös értékesítésére irányuló akciójára egyetemesen kijelentette, hogy Ausztria egyletével a megfigyelt szerepét játssza. Ausztria továbbra is fenntartja a jövőszónyt Németországgal. A Ház Ender előadását megtapsolta.

— Likvidál két tekintélyes bankcég. Berlinből jelentik: A harmincegy év óta Berlinben fennálló tekintélyes Katz & Cie bankcég likvidálni fog. David Katz, a cég egyedüli tagja a jövőben nem fog üzletet folytatni, hanem végleg nyugalmomba vonul. — Ugyancsak likvidálni fog az 1865 óta fennálló Robert Schwarc bankcég, amely a múlt léten beszüntette fizetéseit,

zetvámot nem szedhetnek és csupán azt engedte meg, hogy a városba beérkező és a városból kivitt áruk után, egészen minimális értékvámot szedjenek. Ezzel szemben a város olyan horribilis százalékokban állapította meg a vámkor értéket, hogy annak ötven százalékos leszállításával sem elegendhet meg a város kereskedőtársadalma.

UJSÁG

MINDEN SZOMBATI SZÁMÁBAN

INGYEN MÉLYNYOMÁSÚ, KÉPES RÁDIO-MELLÉKLET TELJES MŰSORRAL

Előfizetni lehet: Sándor Iván hírlapiroda, Löbi hírlapiroda aradi cégeknel

Törvényjavaslat a buza árának feljavítására

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi miniszteriumban tegnap este a kormánygyárt agrárbizottsága ülést tartott, amelyen Madgearu miniszter ismertette a gabonaárak feljavítását célzó törvényjavaslatának intézkedéseit. Madgearu kifejtette, hogy az új törvény alapján 40—45 ezer lejre lehet majd felemléni a belföldi gabona vagononkénti árát és a különbözetet 1.50—2 lejes lisztilletékek kivételével fogják fedezni. A malmok kényszerindikálizálásával kapcsolatban Madgearu kijelentette, hogy a falusi kismalmokat nem kényszerítik szindikátusba, azonban eltiltják őket attól, hogy eladásra lisztet öröljenek.

Az agrárbizottság tagjai vegyes érzelmekkel fogadták Madgearu törvényjavaslatát s egyesek kifejtették, hogy a javaslat részben céges, mert a gazdáknak már amugy sincs gabonájuk, különben is az új lisztilletékből befolyó jövedelemnek nem a gazdák, hanem a közvetítőkereskedelem fogja hasznát látni.

Rádió műsor

— Romániai idő. —

SZOMBAT, december 6.

Bucuresti. 13.00. Gramofon, 17. Sibiceanu-zenekar, könnyű és román zene, 18.30. Sibiceanu-zenekar, 20. Gramofon, 21. Rádiózenekar. — Budapest. 10.15. Az Országos Postászenekar hangversenye, 1.05. A rádió házikvartettjének hangversenye, 5.10. Radványiné Ruttkay Emma novellája: „Öröm áll a házhoz”. Felolvassa a szerző, 6. A Szociális Missziótársulat előadása. Farkas Edit alapító-fővédasszony: „Missziós üzenetek” 6.40. Uray Margit magyar nótákat zongorázik 8.30. A m. kir. Operaház díszelőadása vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának tiszteletére. A magyar egyetemi és főiskolai ifjúság nevében rendezti a Magyar Nemzeti Diákszövetség. Majd: Gramofonhangverseny. — Belgrád, 12.25. Gramofon, 13.35. Déli zene, 16.30. Divatos dalok gramofonon, 17.30. Gramofon, 18.30. Könnyű zene, 21. A nemzeti színház előadásának közvetítése. — Prága, 12.15. Gramofon, 21.10. Operettáriák. — Wien, 12. Szórakoztató gramofon, 13. Gangelberger-zenekar, 16.20. Lancgramofon, 17.20. Vidám történetek, 18.15. Wang Stella magyar G-dur zongoraszonátáját és Daloscska változatokkal című művét játszta, 18.30. Aramesco Leonardo dal- és áriaestje, 21.15. Gallsworthy: A szökevény című négyfelvonásos drámája, 23.20. Pauscher-zenekar.

VASÁRNAP, december 7.

Bucuresti, 11.45. A Kalinderu templom énekkara egyházi énekeket ad elő, 12. Rádiózenekar celestíli hangversenye 13. Gramofon, 17. Dinicu-zenekar, könnyű és román zene, 18. Vidám zeneóra, 18.15. Ritörök időjelzés, 20. Gramofon, 21. Chebab Nadia zongorajátéka, 21.45. Biegcau-Dragos énekes előadása, 22.15. Filip negeümművész játéka. — Budapest, 11. Egyházi zene az Egyetemi templomból, 12.15. Evangélikus istentisztelet a Bécskapu-téri templomból. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Közreműködik Radnai Erzsé, a Városi Színház operanékesnője és Haydu István zongoraművész. E hangverseny szünetében: Rádió-krónika. (A községi választások hírese.) Előadja Papp Jenő, a „Magyarország” munkatársa, 3. Gramofonhangverseny, 4.30. Az iskolán kívüli népművelés rádióelőadása. (Rádió Szabad Egyetem), 5.30. A margitszigeti Nemzeti Sport Uszoda megnyitójának ünnepségének s az ezt követő nemzetközi uszói verseny ünnepségének helyszíni közvetítése. Komterál dr. Kencz Sándor és Machau Tibor, 6.30. A m. kir. Mária Terézia 1. honvédelmi miniszterének zenekarának hangversenye, 7.35. „Édesanyánk képe”. Irta és felolvassa Perényi Lajos, 8. A Városi Színház énekkarából alakult kamarakórus hangversenye, 9.40. Limanovi emlékünnepély. Majd: Kiss Lajos és cigányzenekarának hangversenye a Gellért-szállóból, 12. Szabó-Guy László jazzzenekarának hangversenye a Gellért-szállóból, Vig Miklós (ének) közreműködésével. — Belgrád, 12. Gramofon, 13.30. Déli zene, 17. A vajdasági diákok tamburazenekara, 21. Popovics operanékes dalestje, 21.30. Szlatin csellóművész játéka, 22.10. A zimanyi szerb daegylet hangversenye, 23.20. Gramofon. — Prága, 9. Gramofon, 11. A tisztok házának megnyitása, 12. Szimfonikus hangverseny, D-dúr zongoraverseny, — 18.30. Részletek Lortzing-operákból, 20—23. Novák: A lámpa című háromfelvonásos operája, Közben sport. — Wien, 11.30. Egyházi és capella-kar, 12.05. A wieni szimfonikus hangversenye, 14.05. Szórakoztató gramofon. — 16.05. A Bencz-vonósnégyes játéka, 18.30. Wagner Siegfried-émlékest, 21. A wieni Freie Typographia dalgyűjtés hangversenyeinek részben való közvetítése a hangversenyház nagyszínházából.

A szerkesztésért ideiglenesen

SALÓO HENRIK

felel.

**Dura-elemek a legjobb-
bak. Engros és detail** **Varga és Rosenfeldnél a Központi szálló
mellett.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kiadott szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdezősködéssel válaszolunk. Ajánlatok teljes levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 6 ÓRÁIG VESZÜNK FEL! ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

FIATAL fűszer- és vaskereskedő segéd állást keres. Kotzka Lajos, Chisineu-Cris. 4768

KÖZÉPKORU nő bejáró főzőnőnek, esetleg beteg mellé, vagy gyermekgondozónak elmenne. Cim: volt Csiky Gergely-utca 8. sz. 4765

MINÁKNES szakácsnő vidékre keresetlik. Glück Lajos, Str. Doronantilor 6.

LAKÁS.

KIADÓ háromszobás uccai lakás. Piata Avram Iancu 17. 4729

KÉT szoba, konyha I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban

KÉT nagyszobás, konyha lakás III. emeleten nagyon olcsón azonnalra kiadó, alkalmas műteremnek is. Cim Luther-tér 3. 4761

HONAPOS LAKÁSOK olcsón bérelhető. Felvilágosítás nyerhető az Aradi Központi Takarékpénztárnál. Aradon. 4768

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-ut.) 3. 800

EGYSZOBÁS, konyha lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

OKTATÁS.

MAGYAR-NÉMET-FRANCIA nyelvű oktatás kezdőknek jutányosan. Correpetálás diákok részére magyar-német nyelven. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 4512

VÉTELI ÉS FELADÁS.

16- Lejért ujjbor, vörös és asszabor kapható. Str. Joan Kalvin 1. 42

KANARI madarak, eladók. Str. Consistoriului 40., második udvar. I., 11. 4764

PRIMA uradalmi tej házhoz szállítva, előjegyzést elfogad. Karácsonyi nagytrakt, prefekturával szemben. 4745

NAGY KARÁCSONYI VASAR!

Bő választék: majolika dísz tárgyak, zenélő cigarettá tartó, ezüst tárgyak, ezüst evőeszközök, vitrin-tárgyak, gyönyörű vázák, vitrinok, kézimunkák, festmények, férfi és női bundák, tükrök, keleti és helyoen készített perzsaszőnyegek, antik órák, antik könyvszekrények, művirágok, álló villanylámpák, szalónok, ebéd-lők, zongorák, hegedű, valencol tükrök, függönyök, fotelokban. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-utca) 1. Neuman-palota. 1000

KERESÉK régi nemes magyar és más régi festők műveit, antik ezüst tárgyakat, márkás porcellánokat, gyárt és perzsaszőnyeget, különböző műtárgyakat stb. SALGONÉ. Str. Horia 1. Neuman-palota.

NAGYBARKÁJU rövid PERZSABUNDAT azonnali megvételre keresek. SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1, Neuman-palota.

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban, rendkívül olcsón kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜZLETEK.

FŐTÉREN, a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál ahol hosszú évtizedeken át nagy vevőkörrel rendelkező kelmestés és tisztítóüzlet volt, azonnalra kiadó Cim az Aradi Közlöny kiadóiban.

Hirdesmény.

Az Aradi Központi Takarékpénztár r.-t. felszámoló-bizottsága ezennel közhírré teszi, hogy azon betétkönyvecskékre, melyeknek álladéka 10.000.- lejt meg nem halad, f. hó 10-én a kifizetéseket megkezdi. Törődés elkerülése végett a felszámoló-bizottság úgy határozott, hogy f. hó 10-én azon betétkönyvekre történik fizetés, melyek elnevezésének kezdőbetűi A—H-ig, 11-én, I—R-ig, 12-én pedig az S—Z-ig terjedő kezdőbetűs könyvecskékre. A fizetések a felszámoló intézet pénztáránál csakis délután 9—12 óráig fognak teljesíteni.

Arad, 1930. december 5-én.

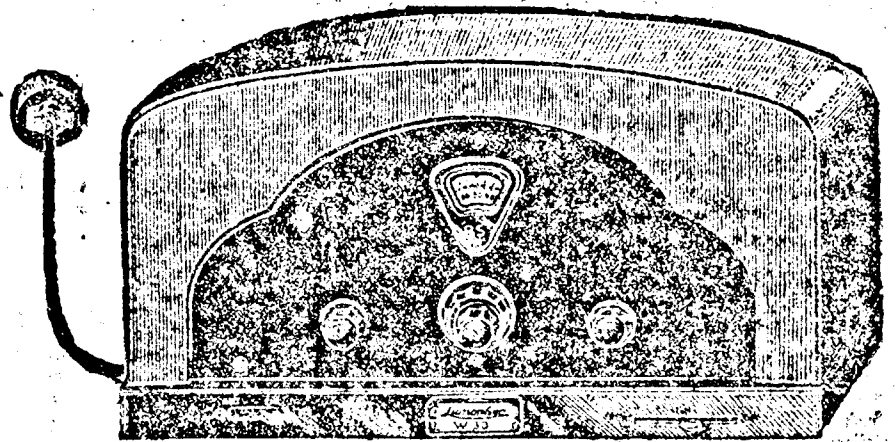
Téli angol harisnya gyári áron alul már 36 lejűl! Bőlt nappa bór
Selyem reform nadrág Lei 60.— Női vagy férfi belölt trikókerlyu 45.— lejűl. Férfi bokarészi wleni pyár-
mány I. Lei 96.— Téli trikó-
ruk, szveterrek legolcsóbban: **BOGYO** üzletében **Strada Eminescu 13.**

Világsláger! 1931! Rádió

Lumophon

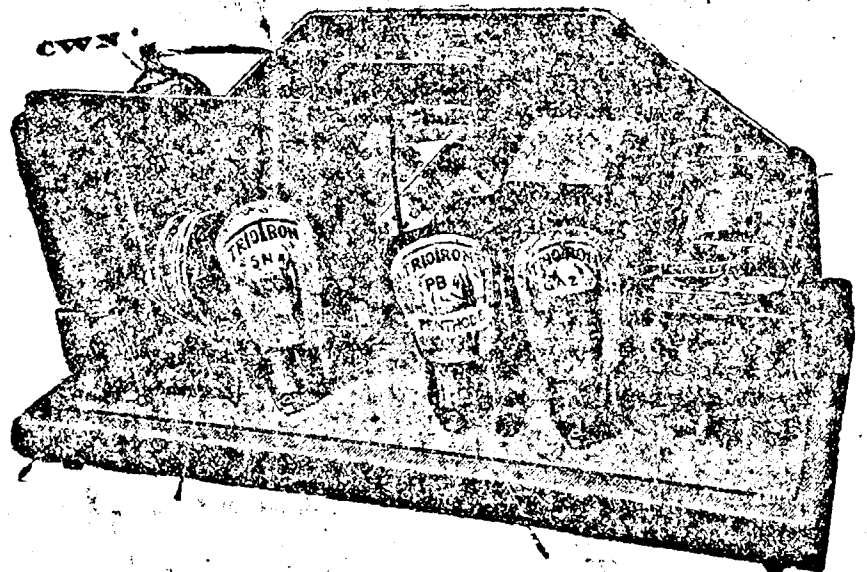
TRIOIRON

csövekre behangoiva.

Csővekkel Lei 9.000 reklám áron!

Ezen összegért Ön más hasonló teljesítményű hálózati készüléket sehol nem vásárolhat. Accumulator, batteria sőt magas antenna nélkül működik.

Magas-frekvenciájú árnyékoltrácsú csövel. Háromrácós végerősítéssel, kétoldalu egyenirányítással. Antennatekeressel, a hangerő emelésére. Kiváló teljesítményű hálózati-résszel és nagyértékű alacsonyfrekvenciájú transformátorral, 185 Voltos feszültségre is kapható.

Követelje rádiókereskedőjétől ezen szenzációs gép bemutatását.

Hosszulejratu hitelt nyujtunk. Vizonteladokat kiszolgál.

Trio-Tron

erdélyi vezérképviselője: Hirschmann Károly, Arad, str. Gh. Lazar 17.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Iancu Cimre ügyelni!
(Szabadság-tér) 10. szám.

Hölgyek figyelmébe!

A kozmetikai és női fodrászterem

Strada Bratlanu 2. szám.

A kozmetikai Salon, amely legmodernebb gépekkel van felszerelve.

megkezdte működését.

Arjegyzék:

Ondolálás	Lei	20
Vizondolálás	"	25
Hajvágás	"	20
Hajmosás	"	20
Manicur	"	20
Hajfestés	"	250-tól
Permanens ondolálás (Dauerwellen)	"	400-tól
Arcápolás	"	40-60-tól